

Slovenski VESTNIK

LETNIK XXXIV.

CELOVEC, PETEK, 16. FEBRUAR 1979

ŠTEV. 7 (1904)

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt
Posamezni izvod 3 šilinge
mesečna naročnina 12 šilingov
celoletna naročnina 120 šilingov
P. b. b.

UMRL JE EDVARD KARDELJ veliki sin slovenskega naroda in borec za napredek človeštva

Po dolgi težki bolezni, proti kateri se je do zadnjega bojeval s snujočim delom, je zadnjo soboto umrl član predsedstva SFR Jugoslavije ter član predsedstva CK ZKJ, narodni heroj Edvard Kardelj. Vest o smrti velikega sina slovenskega naroda in borca za napredek človeštva je globoko odjeknila po vsej Jugoslaviji, po vsem svetu, kajti končala se je življenjska pot človeka, ki je v dolgih desetletjih svojega revolucionarnega snovanja, dela in boja doprinesel velikanski delež za osvoboditev in razvoj Jugoslavije, za njeno mednarodno uveljavitev ter za stvar miru, demokracije in napredka v svetu.

Edvard Kardelj, ki je bil več kot štirideset let najožji sodelavec in soborec predsednika Tita, „vojak našega revolucionarnega gibanja, neomajen borec, ki ni poznal umika in oddiha“, se je za revolucionarno pot odločil že v mladosti in ji ostal zvest do zadnjega diha. Šel je skozi pekel preganjanja, izkusil je težave in nevarnosti ilegalnega dela, prestopal je bitke osvobodilne vojne, potem pa zastavil svoje znanje, svoje sposobnosti in svojo požrtvovalnost na vodilnih položajih partijske in državniške dejavnosti. Odločno je sooblikoval novo Jugoslavijo, njen notranji razvoj po poti samoupranega socializma in mednarodno uveljavljanje njene neuvrščene politike miru in sožitja med narodi. Ob tem pa je kot vodilni ideolog ustvaril tudi vrsto temeljnih znanstvenih del in teoretičnih razprav, s katerimi je utiral pot revoluciji in ravnal tla vsestranskemu razvoju doma v Jugoslaviji, hkrati pa bogatil mednarodno socialistično znanost z izsledki, ki bodo še dolgo oplajali človeštvo v njegovih progresivnih stremljenjih.

Življenje in delo Edvarda Kardelja so orisali na nešteti žalni seji, ki so bile v zadnjih dneh po vsej Jugoslaviji v državnih in partijskih forumih ter v ustanovah in organizacijah, kjer povsod je smrt povzročila veliko praznino. Kajti umrl je eden najzaslužnejših borcev za srečo delovnih ljudi, genialni teoretik marksistične misli in socialističnega samoupravnega sistema, človek, ki je z vsem svojim ustvarjanjem izpričal nepremakljivo zvestobo delavskemu razredu in delovnim ljudem v njihovem boju za boljše usodo. Njegov vedno snujoči duh je omahnil sredi dela za cilje, ki jim je posvetil vse svoje nenadomestljive sposobnosti in nezlomljivo voljo. S svojimi deli je obogatil teorijo sodobnega znanstvenega socializma in iz dediščine, ki jo je zapustil, bodo graditelji naprednega sveta lahko še dolgo črpali. Saj veliko, bogato in navdihujoče delo Edvarda Kardelja ne more umreti — „prisotno je in živi

Koroški Slovenci smo z globoko žalostjo sprejeli vest o smrti velikega sina slovenskega naroda, tovariša Edvarda Kardelja. Kot manjšino nas zadene ta izguba tem bolj, ker je tovariš Kardelj tako v teoriji kot v praksi vse svoje življenje videl, gledal in uresničeval vprašanja slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji, Italiji in na Madžarskem kot integralen del slovenskega narodnega vprašanja ter nasploh v sklopu naprednih družbenih procesov v svetu.

Koroški Slovenci smo izgubili z njim prijatelja, ki je s svojim velikim znanjem, s prepričevalno iskrenostjo in osebno prizadetostjo zastopal naše narodne interese v edinstveni zgodovinski analizi slovenskega narodnostnega vprašanja že med obema vojnoma, nato v NOB, neposredno po drugi svetovni vojni na mednarodnih konferencah in potem vsa leta s svojimi usmerjevalnimi spisi in izjavami, do velikega intervjuja o manjšinskem vprašanju, ki ga je dal za avstrijski in domači tisk, intervju, ki je bil in tudi bo v prihodnje vodilo narodnostne politike Zveze slovenskih organizacij na Koroškem v boju za doseg popolne enakopravnosti v družbi, ki nas obdaja, in v prostoru, v katerem živimo.

Njegovo delo in njegove zasluge za osvoboditev in napredek ter samoupravno ureditev SR Slovenije in SFR Jugoslavije so neprecenljive in bodo ostale plodovite za ves nadaljnji razvoj narodov in narodnosti Jugoslavije.

Ko izrekam v imenu Zveze slovenskih organizacij predsedstvu SFRJ, Zvezi komunistov Slovenije in Jugoslavije ter vsem družbenim in oblastvenim ustanovam, katerih prvi, vodilni, odločilni in najodličnejši član ali častni član je zaslužni pokojnik bil, iskreno sožalje, iz globokega prepričanja izpovem, da vsi koroški Slovenci z vsem slovenskim narodom žalujemo in se v globoki hvaležnosti klanjamo spominu velikega misleca, prvoborca, politika in narodnega heroja Edvarda Kardelja.

Dr. Franci Zwitter
predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem

Smrt Edvarda Kardelja me je izredno prizadela. Krištof je pomenil zame in za vse koroške partizane človeka, ki je znal svojo marksistično-leninistično teorijo presaditi v nas, kot snov, ki se mora prenesti v prakso. Predvsem pa me je njegova smrt prizadela kot slovenskega komunista, saj sem se učil od njega vse od leta 1934 dalje, posebno še med NOB. Kot partizani smo nosili njegove članke, pisano besedo v naših torbicah in izkoriščali vsak čas za učenje, zlasti iz njegovega pisane besednega rezervoarja o osvobodilni protifašistični fronti. Tolaži nas v tej veliki bolečini to, da imamo od njega mnogo knjig, pisan zaklad za nadaljnje delo in revolucionarno politično življenje v boju za napredno in humano družbeno ureditev.

Karel Prušnik-Gašper
Predsednik Zveze koroških partizanov

v vsaki celici naše družbe, živi in dela v stremljenjih nas vseh“.

S smrtjo Edvarda Kardelja smo tudi Koroški Slovenci zgubili velikega prijatelja in zaveznika v našem

boju za doseg popolne enakopravnosti. Naše narodne interese, kot jih je opredelil v edinstveni zgodovinski analizi slovenskega narodnostnega vprašanja že med

obema vojnoma, je dosledno in z osebno prizadetostjo zastopal med narodnoosvobodilno borbo, neposredno po vojni kot zunanji minister nove Jugoslavije na mednarodnih

mirovnih konferencah in nato vsa leta na vodilnih položajih v državnih in partijskih forumih kot pobornik za pravično, sodobno in napredno reševanje narodnostnih in manjšinskih vprašanj. Niz njegovih tozadevnih spisov in izjav sega vse do jasnih in načelnih stališč, ki jih je odločno zastopal tudi v najbolj razburkani dobi naše povojne borbe pred tremi leti, tako v pogovoru z avstrijskim zveznim kanclerjem kot v velikem intervjuju o manjšinskem vprašanju, ki ga je dal za avstrijski in domači tisk. Predvsem pa so bili izraz razumevanja in podpore tudi njegovi številni osebni stiki s predstavniki koroških Slovencev.

V treh dneh uradnega žalovanja so se Ljubljana, Slovenija in Jugoslavija poslovile od svojega velikega sina. Tekom nedelje in ponedeljka so se deset tisoči ljudi zvrstili v nemem mimohodu ob krsti, kjer so se v častno stražo uvrstili tudi predstavniki obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev ter Zveze koroških partizanov. V torek pa so se sto tisoči zgrnili na ceste, po katerih je šel žalni sprevod do Trga republike, kjer so se od Edvarda Kardelja poslovili najvišji predstavniki Slovenije in Jugoslavije. Med njimi je bil tudi predsednik republike Tito, ki ga je vest o smrti Kardelja dohitela na eni njegovih poti miru, tokrat po deželah Bližnjega vzhoda, kjer je obisk predčasno zaključil in se vrnil v Ljubljano, da se poslovil od svojega dolgoletnega prijatelja, najožjega sodelavca in soborca. Žaro s posmrtnimi ostanki Edvarda Kardelja so položili v grobnico narodnih herojev.

Pogrebni slovesnosti, ki so bile z najvišjimi vojaškimi častmi, so se udeležile številne uradne delegacije iz vseh delov sveta; prav tako predstavniki zamejskih Slovencev, med njimi delegacija ZSO, ZKP in NSKS. Tako se je tudi najširša mednarodna skupnost dostojno poslovila od Edvarda Kardelja, o katerem je bilo v izjavah vodilnih državnikov in v obširnih člankih svetovnega tiska poudarjeno, da je bil osebnost svetovnega pomena in zgled vsem revolucionarjem v svetu; da je bil v prvi vrsti borec za svobodo in je veliko prispeval k utrjevanju miru; da pomeni njegova smrt izgubo, ki zapušča bolečo praznino v Evropi in svetu.

Ob smrti Edvarda Kardelja je Zveza slovenskih organizacij na Koroškem brzojavno izrazila sožalje pokojnikovi ženi ter zveznim in republiškimi vodstvom državnih in partijskih forumov. Posebej pa se je ZSO spomnila velikega državnika in revolucionarja ter iskrenega prijatelja na posebni žalni seji.

Tovariša Edvarda Kardelja bomo ohranili v trajnem častnem spominu!

Vrnitev kulturnih dobrin

še vedno bremeni odnose med Avstrijo - Jugoslavijo

Vprašanje vrnitve arhivov in kulturnih dobrin še vedno bremeni odnose med Avstrijo in Jugoslavijo, čeprav je bil tozadevni sporazum sklenjen že leta 1923 in se je Avstrija že večkrat obvezala, da bo izpolnila svoje tozadevne obveznosti. Na podlagi sporazuma je bila osnovana mešana jugoslovansko-avstrijska komisija in po dolgoletnih pogajanjih je prišlo do delne izpolnitve teh obveznosti, medtem ko o dokončni izpolnitvi še vedno tečejo pogajanja. Poleg arhivov in kulturnih dobrin, ki jih je Avstrija dolžna izročiti na osnovi sporazuma iz leta 1923, pa gre tudi še za restitucijo kulturnih dobrin iz druge svetovne vojne.

Tem vprašanjem je veljal tudi sestanek jugoslovanskih arhivskih strokovnjakov, predstavnikov zveznih, republiških in pokrajinskih arhivskih ustanov, ki so se prejšnji teden sestali v Ljubljani. Sestanek je vodil svetnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Miloš Morčič, predsednik jugoslovanske delegacije na jugoslovansko-avstrijskih pogajanjih za izvajanje sporazuma iz leta 1923 in restitucij kulturnih dobrin iz druge svetovne vojne.

Leta 1923 sklenjeni sporazum določa, da mora Avstrija vrniti Jugoslaviji arhive, ki so nastali na današnjem jugoslovanskem ozemlju ter so jih prenesli na ozemlje današnje Avstrije, ter spise iz arhivov nekdanjih avstrijskih oblasti, ki so imeli pomen za administracijo nove jugoslovanske države. Poleg tega je bila Avstrija zadolžena vrniti arhive in druge kulturne dobrine, odnešene z ozemlja Srbije in Črne gore v letih 1915 do 1918, ter kulturnozgodovinske predmete, odnešene s tistega dela avstroogrškega ozemlja, ki je po prvi svetovni vojni pripadlo Jugoslaviji.

Ker več kot tri desetletja ni prišlo do izpolnitve obveznosti iz sporazuma, sta Avstrija in Jugoslavija leta 1958 podpisali skupen protokol, s katerim je bil potrjen sporazum iz leta 1923 in so bile ponovno priznane obveznosti iz tega sporazuma.

Slovenija je na podlagi sporazuma zahtevala materiale iz dunajskih arhivov in kulturnih ustanov, kakor tudi iz koroškega deželne arhiva v Celovcu, štajerskega arhiva v Gradcu in deželne arhiva v Innsbrucku. Poleg Slovenije pa vprašanja izvajanja sporazuma iz leta 1923 zanimajo tudi republike Hrvaško, Bosno in Hercegovino, Črna gora ter Srbijo in avtonomno pokrajino Vojvodino.

Na sestanku v Ljubljani so predstavniki teh republik in pokrajine obravnavali vprašanja nadaljnjih obojestranskih predaj oziroma prevzemov gradiva, za katerega je medtem že bilo doseženo soglasje v okviru jugoslovansko-avstrijske

mešane komisije. Prav tako pa so obravnavali tudi še ostala odprta vprašanja sporazuma iz leta 1923 ter se dogovorili o programu nadaljnjih srečanj z avstrijskimi predstavniki, da bi končno prišlo do dokončne izpolnitve določil sporazuma in vrnitve kulturnega premoženja.

Sodelovanje utira pot

k medsebojnemu spoznavanju in razumevanju

Dijaki slovenske gimnazije v Celovcu že dolgo let gojijo stike s svojimi vrstniki iz drugih šol, in sicer tako z dijaki v Sloveniji kakor tudi z nemško govorečimi vrstniki na Koroškem. Znale so številne skupne prireditve, zlasti na športnem področju, ki imajo že dolgoletno tradicijo. Posebno mesto v tem okviru pa zavzemajo vsakoletni skupni pevski nastopi slovenskih in nemških srednješolcev. Na obeh straneh take stike in tako sodelovanje ocenjujejo kot zelo koristno ter poudarjajo, da bistveno prispeva k medsebojnemu spoznavanju, preko spoznavanja pa vodi tudi k medsebojnemu razumevanju in spoštovanju.

Podobno kot na Koroškem so se zaradi boljšega medsebojnega spoznavanja večkrat sestali tudi dijaki italijanske in nemške gimnazije v Meranu ter na skupnih srečanjih razpravljali o problemih, ki danes tarejo tako ene kot druge. Medsebojne stike so odobraval njihovi profesorji kot tudi starši — očitno pa niso bili po volji šolskemu skrbniku za nemške zavode prof. Davidu Koflerju. Po „Primorskem dnevniku“ namreč povzemamo vest, da je omenjeni uradnik skupna srečanja dijakov italijanske in nemške gimnazije enostavno prepovedal.

Takemu ravnanju so se dijaki uprli in sklicali protestno zborovanje. Ukrepanje predstavnika nemškega šolstva pa so kritično ocenile tudi politične stranke, ki so šolskega skrbnika zaradi njegovega „šovinističnega sklepa“ ožigosale, da vnaša razdor med dijake, ki so si z zanimivim poskusom zadali nalogo, da si izmenjavo mnenj izpopolnjujejo izo-

Poleg tega so na sestanku razpravljali tudi o restitucijah kulturnih dobrin, ki so bile naropane in odnešene z jugoslovanskega ozemlja med drugo svetovno vojno. Za reševanje tega vprašanja je bila lani postavljena posebna jugoslovansko-avstrijska izvedenska skupina. Ta naj bi se letos ponovno sestala in preučila vprašanje med druga svetovno vojno odnešenih arhivov in drugih kulturnih dobrin, ki jih Avstrija doslej še ni vrnila.

Po temeljitem pretresu vprašanj, kjer je med obema državama že bil dosežen sporazum, kakor predvsem tudi onih, ki so ostala še odprta, so se strokovnjaki iz posameznih jugoslovanskih republik in pokrajin dogovorili za nadaljnje delo.

brazbo in se med seboj boljše spoznajo.

Ravnanje omenjenega predstavnika nemške narodnostne skupnosti je brez dvoma značilno. Vendar to ni edini primer, ko nedvomno upravičeni boj manjšine za svoj obstoj povsem neupravičeno dobiva že nekak prizvok šovinizma. Tako je bilo na primer tudi v vprašanju bencenske bolnišnice slišati glasove, da trpi na pomanjkanju zdravniškega kadra, ker je nemško govorečih zdravnikov premalo, Italijanov pa baje nočejo zaposliti, če ne morejo dokazati zadostnega znanja nemščine. Gre namreč za tako imenovani narodnostni proporc, ki so si ga južni Tirolci ob podpori Avstrije končno priborili in zdaj seveda ljubosumno bdijo nad njegovim doslednim uveljavljanjem.

Ni težko predstavljati si ogorčenje, ki bi prevzelo določene kroge na Koroškem, če bi nekdo izrazil mnenje, da morejo biti na primer v celovski bolnici zaposleni samo taki zdravniki, ki v zadostni meri obvladajo tudi slovenščino. Gotovo, take zahteve resno nihče ne bo postavljal — toda gre tudi za načelno vprašanje, gre namreč za načelo, da je pravica nedeljiva in mora enako veljati za vsakogar. Vodilni predstavnik italijanskih socialistov je — kakor smo poročali v zadnji številki — povsem pravilno ugotovil, da majhna manjšina, ki iz zgodovinskih vzrokov in zaradi preostalih diskriminacij živi raztresena, potrebuje še posebno podporo in zaščito. Do tega spoznanja bi se morali priboriti tudi v Avstriji, kajti Avstrija svojo manjšinsko politiko še vedno usmerja in odmerja s povsem zgrešenim in krivičnim merilom številčne moči, kar je manjšini nujno le v škodo.

Izkušnje iz zgodovine morajo biti nauk za sedanost in bodočnost

V začetku tega tedna smo v Avstriji obhajali 45-letnico tragičnih dogodkov, ki so v zgodovini naše države povezani z 12. februarjem 1934.

Takrat je režim „zelenega fašizma“ s pomočjo policije in svoje paramilitaristične organizacije, ki je igrala podobno vlogo kot v Hitlerjevi Nemčiji SA in SS, zadušil demokracijo ter vzpostavil svojo diktaturo, s tem pa začel neposredno utirati pot nacizmu, ki je le štiri leta pozneje res zasedel Avstrijo in jo zbrisal z zemljevida. Temu zavestnemu drsenju v prepad se je postavilo po robu avstrijsko delavstvo, ki je bilo pripravljeno, da demokracijo po potrebi brani tudi z orožjem. Predvsem v industrijskih središčih na Štajerskem, pa tudi v Linzu, na Tirolskem in zlasti na Dunaju je prišlo do oboroženega upora, ki pa ga je oblast krvavo zatrla. Pod točo granat in krogel, ki so jih akterji klerofašističnega režima usmerili proti delavskim naseljem, je obležalo na stotine mrtvih in ranjenih demokratov, njihove voditelje pa so oblasti potem obsodile na smrt in s tem nedvoumno izpričale, kdo je gospodar v državi. Wallisch, Weissel, Minichreiter — to so imena, ki bodo ostala zapisana v zgodovini avstrijske republike in predvsem v srcih vseh tistih Avstrijcev, ki sta jim svoboda in demokracija svetla ideala.

Zaradi neenotnosti delavstva in predvsem zaradi pomanjkanja zaupanja naprednega vodstva do lastnih množic je avstrijski proletarijat takrat doživel poraz. Nastopila je doba krvavega obračunavanja, doba fašizma, ki je zatrl vsako napredno misel ter onemogočil kakršnokoli dejavnost naprednih organizacij. Toda pu-

ške, ki v tistih februarskih dneh pred petinštridesetimi leti niso prišle do strela, so avstrijski demokrati skrbno branili ter so nekaj let pozneje najprej na Koroškem in potem tudi v drugih predelih Avstrije zapokale v partizanski borbi proti nacistični strahovladi. Protifašistična borba, ki je bila leta 1934 zadušena v krvi, se je nekaj let pozneje nadaljevala in se končno zaključila z zmago nad fašizmom.

V tej borbi je bila skovana solidarnost vseh, ki so proti socialnemu izkoriščanju človeka in proti nacionalnemu zatiranju naroda po narodu. Zgodovinske izkušnje iz leta 1934 in iz dobe 1938-1945 pa morajo biti nauk za sedanost in za bodočnost. Kajti skupna vez vseh, ki si zase in za druge želijo svobodo, demokracijo, enakopravnost, mirno sožitje in prijateljsko sodelovanje, je tudi danes in bo še naprej najboljša zadržala za zmago v skupnem boju za pravičnejši svet in za napredek človeštva.

Ob letošnji obletnici 12. februarja 1934 je bilo v javnih občilih mnogo člankov in diskuzij — deloma je šlo za ponavljanje medsebojnih očitkov in vzračanje krivde eden na drugega; bili pa so tudi glasovi, ki so svarili pred ponovitvijo starih napak in ki so se zli v opozorilo, da je največja nevarnost fašizem v kakršni koli obliki. In ravno v tej smeri smo junakom in žrtvam 12. februarja dolžni, da se učimo iz zgodovine, da odkrivamo in opozarjamo že na najmanjše poskuse zapletnega oživiljanja tiste miselnosti, ki je leta 1934 zatrla v Avstriji demokracijo in leta 1938 uničila Avstrijo.

ZVEZNA GIMNAZIJA ZA SLOVENCE V CELOVCU

OBJAVA

Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu sporoča:

1. Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za pouk in umetnost naj prijavijo starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1979/80 na gimnazijo, takoj po končanem prvem semestru tega šolskega leta, v času od 12. do 28. 2. 1979, ravnateljstvu Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz državljanstva.
2. Pravočasno prijavljeni učenci, ki bodo ob koncu šolskega leta 1978/79 po oceni ljudskošolske konference sposobni za vstop v prvo vrsto glavne šole (ERSTER KLASSENZUG), bodo sprejeti na gimnazijo brez sprejemnega izpita.
3. Prijavljeni učenci, ki ne bi dosegli tako dobre ocene, bi morali delati sprejemni izpit. Za sprejemni izpit, pri katerem bo izpitna komisija gimnazije presodila sposobnost učenca, bo treba otroka prijaviti v prvi polovici junija 1979. Sprejemni izpiti bodo v petek 6. julija 1979.
4. Konec maja 1979 bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh vseh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebi prijave k sprejemnemu izpitu.
5. Zakasnele prijave bodo v izjemnih primerih še možne s posebnim dovoljenjem Deželnega šolskega sveta.
6. Za vstop v višje razrede je potreben poseben razgovor z ravnateljem.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa se obrnete pismeno na naslov: Zvezna gimnazija za Slovence, Ebentaler Straße 14, 9020 Klagenfurt/Celovec.

RAVNATELJ:

dr. Reginald Vospernik

Inštitut „Jožef Stefan“

ki nosi ime našega koroškega rojaka, je bil ustanovljen pred 30 leti

Prejšnji teden so Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu obiskali predstavniki ljubljanskega inštituta „Jožef Stefan“, ki so zastopnikom združenja staršev predali učni pripomoček za pouk fizike — napravo, ki so jo izdelali na inštitutu in jo uporabljajo tudi na šolah v Sloveniji.

Fizikalni inštitut „Jožef Stefan“, ki je poimenovan po našem koroškem rojaku Jožefu Stefanu, kateri se je kot teoretik in eksperimentator uveljavil na vseh področjih fizike in v elektrotehniki, je bil ustanovljen ob slovenskem kulturnem prazniku — 8. februarja — pred tridesetimi leti, in sicer na pobudo takratnega predsednika slovenske vlade Borisa Kidriča. V začetku je bil inštitut del Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter so bile z njim dane osnovne možnosti za razvijanje jedrskih raziskav v Sloveniji. Leta 1953 je dobil inštitut svoje lastno poslopje in je prevzel ime po velikem slovenskem fiziku Jožefu Stefanu.

Kot fizikalni inštitut „Jožef Stefan“ je svojo programsko usmerjenost pozneje razširil, tako da danes njegova dejavnost obsega raziskave na področju naravoslovnih, tehničnih in sorodnih ved, kot so fizika, kemija, elektronika in avtomatika, uporabna matematika, računalništvo in obravnavanje poslovnih, stalističnih in znanstvenih podatkov ter informacij. Vse to se povezuje na nekaterih interdisciplinarnih področjih, kot so jedrski program in energetika, znanost o materialih, uporaba fizikalnih, kemijskih in biokemijskih metod, elektronika v medicini in biologiji, uvajanje računalništva, skrb za ohranitev ravnotežja v okolju, predelava odpadnih surovin in druga.

Danes dela v inštitutu „Jožef Stefan“ okoli 670 strokovnjakov; med njimi je več kot sto doktorjev znanosti ter mnogo magistror in diplomiranih inženirjev, ki delajo v 20 interdisciplinarnih skupinah. Inštitut je pomembna ustanova tudi za ljubljansko univerzo, saj sodi med največje raziskovalne in študijske centre v Sloveniji. S svojimi dosežki

pa se je uvrstil med priznane raziskovalne ustanove tudi v svetovnem merilu. O njegovem kakovostnem delu pričajo številna znanstvena dela, patenti, nagrade in priznanja ter odlikovanja, ki so jih prejeli inštitut kot celota in posamezni njegovi sodelavci.

Tridesetletnico svojega obstoja in uspešnega delovanja bo inštitut „Jožef Stefan“ proslavil s prireditvijo, ki je predvidena za 19. april tega leta.

Knjiga — otrokov prijatelj

Ministrstvo za pouk, avstrijska televizija ter izobraževalne ustanove za odrasle prirejajo izobraževalni tečaj za starše in vzgojitelje o pomenu slikanice za otroke. V to izobraževalno ponudbo se vključujejo tudi Katoliška prosveta, in sicer v slovenskem jeziku — v sodelovanju s slovenskimi prosvetnimi društvi, vzgojitelji in ustvarjalci slovenske slikanice.

Tečaj „Knjiga-otrokov prijatelj“ nam odpira možnost, da bolje spoznamo ta zaklad in damo dobro knjigo v roke našim otrokom, ki jih navajamo na branje ter jim tako odpiramo vrata v bogastvo naše kulture in kulture drugih narodov.

V okviru izobraževalnega tečaja bo TV oddajala devet filmov (točen pregled objavljamo posebej), izšla bo posebna knjiga „Buch-Partner des Kindes“, prirejali pa bodo tudi skupinske sestanke. Take sestanke v slovenščini bo Katoliška prosveta priredila v sodelovanju s slovenskimi prosvetnimi društvi povsod tam, kjer se bo za tečaj zanimalo vsaj 10 ljudi. V krajih, kjer bodo skupinski sestanki, bo tudi razstava najlepših slovenskih slikanic, ki so danes na knjižnem trgu.

KNJIGA
otrokov prijatelj

Obhajali smo slovenski kulturni praznik:

Prešeren je preskusni kamen

ob katerem vedno znova merimo sebe kot ljudi, kot Slovence in kot občane sveta

Naš kulturni praznik ob obletnici Prešernove smrti smo Slovenci tudi letos obhajali v znamenju najrazličnejših kulturno-umetniških prireditvev, ki so izvenele v vsenarodno manifestacijo zvestobe skupni kulturni zakladnici, v katero tvorno prispevamo in hkrati iz nje enakopravno črpamo vsi, ki se zavestno priznavamo kot živi deli slovenskega naroda. V matični domovini in izven nje nas je družila beseda našega velikega pesnika, ki je našemu malemu, do takrat skoraj neznaneu narodu utrl pot v krog velikih kulturnih narodov.

V Celovcu smo se za kulturni praznik spet zbrali na tradicionalni Prešernovi proslavi, ki jo je v „Auli slovenici“ priredila Slovenska prosvetna zveza. Njenemu vabilu se je odzvalo toliko rojakov, da je bila dvorana kar pretesna. Tudi številni častni gosti, ki jim je na začetku izrekel pozdrav predsednik SPZ Valentin Polanšek, je bilo veliko; med njimi so bili — če jih le nekaj navedemo — oba jugoslovanska konzula Peter Zupančič in Zorol Šandor, predstavnik Kulturne skupnosti Slovenije tovariš Jože Varl, višji vladni svetnik dr. Pavel Apovnik za kulturni referat deželne vlade, prelat Aleš Zechner, ravnatelj slovenske gimnazije dr. Reginald Vospersnik in bivši ravnatelj dvorni svetnik dr. Pavle Zablantnik ter vodilni predstavniki osrednjih političnih in kulturnih organizacij koroških Slovencev.

Uvodnim besedam predsednika Polanška, ki je naglasil, da nam Prešeren vlija ljubezen do slovenske materinščine, je sledil slavnostni govor ravnatelja univerzitetne knjižnice v Mariboru dr. Bruna Hartmana, ki je orisal Prešerna in njegovo pesniško izpoved kot preskusni kamen, ob katerem vedno znova merimo sebe kot ljudi, kot Slovence in kot občane sveta (njegova izvajanja v celoti objavljamo na posebnem mestu — op. ured.). Recitacijska skupina SPZ pod vodstvom Marjana Srienca je izvajala izredno dobro sestavljen ter izvrstno podan recital, ki je v prvem delu obsegal pesnitve Prešerna, v drugem delu pa izbor iz slovenske uporne in borbene poezije, ki je segal od partizanskih pesnikov Kajuha, Matjeja Bora in Mihe Klinarja preko Srečka Kosovelca, Otona Župančiča in Simona Gregorčiča do naših današnjih avtorjev Andreja Kokota, Milke Hartmanove in Valentin Polanška. Skupni (poleg M. Srienca so sodelovali še Apovnik Slavka, Ban Sonja, Furjan Mirko, Kap Miha, Schlapper Tonči in Vavli Franci)

in njenemu režiserju je treba izreči priznanje za njen res dobro pripravljen in na visoki ravni izvajen prispevek. Isto pa zasluži tudi moški pevski zbor SPD „Radiše“, ki je pod vodstvom Stanka Wrulicha poskrbel za čudovit pevski okvir, s katerim je obogatil v celoti uspelo Prešernovo proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku.

Kakor pri nas na Koroškem, tako so bile ob kulturnem prazniku Prešernove proslave in druge kulturne manifestacije tudi širom Slovenije ter pri rojakih v Italiji. Osrednja prireditev je bila spet v Ljubljani,

in režiser Fran Žižek. Poleg tega so podelili še 17 nagrad Prešernovega sklada.

Na proslavi, na kateri sta sodelovala Partizanski pevski zbor in Slovenski komorni orkester, je govoril predsednik izvršnega sveta SR Slovenije dr. Anton Vratuša. Poudaril je, da je moč Prešernovega duha in trajnost njegovega vpliva v njegovi globoki vkoreninjenosti v človeku, v družbenih pogojih in v naslonjenosti na progresivne tokove v svetu; o Prešernovem prazniku pa je dejal, da je to kulturni dogodek najširšega pomena in priložnost za vsestransko oceno dosežkov na področju kulture. Po končani slovesnosti pa je predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher priredil tradicionalni sprejem v prostorih skupščine.

Prešernove nagrade so podelili tudi v Kranju, kakor je Prešernovo mesto sploh s številnimi prireditvami

kjer so na predvečer kulturnega praznika v navzočnosti najvišjih predstavnikov političnega in kulturnega življenja Slovenije ter zastopnikov zamejskih Slovencev podelili Prešernove nagrade, najvišja slovenska priznanja za posebne dosežke na področjih kulture in umetnosti. Velike Prešernove nagrade so prejeli skladatelj Bojan Adamič, operna solistka Vanda Gerlovič, akademski slikar Vladimir Makuc, pesnik in prevajalec Janez Menart, gledališki igralec Rado Nakrst, akademski slikar Ive Subic

mi počastilo svojega pesnika. Med dobitniki Prešernove nagrade je tudi pri nas dobro poznani organizator ljudskoprosvetne dejavnosti Silvo Ovsenk, ki mu k visokemu priznanju iskreno čestitamo! V Ravnah na Koroškem so ob kulturnem prazniku prizadevnim posameznikom in društvom podelili Vorančeve plakete, medtem ko so zaslužni kulturni delavci v slovenjgraški občini prejeli Bernekarjeva priznanja. Podobno pa so počastili kulturni praznik ter odlikovali zaslužne kulturne delavce tudi drugod po Sloveniji.

Danes poteka natanko 130 let, kar je umrl dr. France Prešeren, čigar umetnost in vizijo slovenstva častimo iz leta v leto s slovenskim kulturnim praznikom.

Utegnil bi kdo temu vedno znova se vračajočemu vsakoletnemu trenutku zbrani ob Prešernovi celotni pojavnosti očitati, če kar nekakšno obredje, vezano na utrjeno, konstantno vednost o Prešernovi poeziji, njegovem pojmovanju slovenskega naroda in njegovega mesta v svetu. Toda takšnemu očitatelju je mogoče pri prči odgovoriti z besedami Otona Župančiča, s katerimi je pred več kot petdesetimi leti mariborski mladini naročil, da naj ljubi Prešerna, zakaj v njegovem delu da zmeraj znova odkrivamo lepote in bogastvo poezije. In moremo sami dodati, da ob Prešernu, kakor ob preskusnem kamnu vedno znova merimo sebe kot ljudi, kot Slovence in kot občane sveta. Pri čemer je osupljivo in veličastno hkrati, da svoj vsakoletni nacionalni obračun, unovično zagotovilo našega življenjskega optimizma, ponos spriču ustvarjalnega potrjujemo na dan, ko je Prešeren umrl. V tem moramo videti globoko pričevanje o duhovni moči naše narodne skupnosti.

Prešernova veličina ni samo v njegovem pesniškem mojstrstvu, v njegovi izjemni pojavnosti, ki je besedne stvaritve majhnega, do takrat skorajda anonimnega evropskega naroda v zagonu paravnala s pesniškimi dosežki častiljivih, starih kulturnih narodov sveta, pač pa je tudi v njegovem pojmovanju slovenstva, slovenskega naroda, njegove izoblikovanosti, njegovega odnosa do razvoja drugih narodov in vsega človeštva. To pojmovanje pa je tako tehtno in globoko, da moremo z njim preizkušati sleherni trenutek našega narodnega bivanja.

Najprej preskusimo Prešernov odnos do slovenščine, zgovornega znamenja naše narodnosti, in do slovenskega ljudstva. V sonetu, ki ga je Prešeren napisal v nemščini, je odgovoril tistim, ki so se čudili, kako neki more svoje pesmi peti le v slovenščini. Ker s svojo pesmijo služi, tako je izpovedal, kakor nekoč trubadurji, svoji vzvišeni izvoljenki, mora svojo ljubezen izpovedati le v jeziku tistih, ki v deželi tudi služijo: „Deutsch sprechen in der Regel hier zu Lande! Die Herrinnen

und Herren, die befehlen. / Slowenisch die, so von dem Dienerstande.“

Prešeren se je zavestno izenačil s preprostim slovenskim ljudstvom. V tej izenačitvi čutimo ponos in pravdo ponižanih in razžaljenih, prvi zven tistega občutja, ki ga je nekaj desetletij kasneje tako predirno pripisal slovenskemu narodu Ivan Cankar, ko ga je razglasil, da je narod proletarec. Toda to občutje se nam je v naslednjih desetletjih pozlahtnilo v občutje naroda proletarja, ki je zlahtnol v občutje naroda proletarja, in se trdno zravnilo na tleh, koder živi.

Prešeren je predobro vedel, da smo bili Slovenci v njegovih časih veliki zamudniki v primerjavi z drugimi, zlasti velikimi evropskimi narodi. Kako naj bi se tega zamudništva otresli, je programatično zapisal v znameniti Zdravljici. Predvsem naj bi se znebili tujih

špon, k nam naj bi se vrnile „edinstvo, sreča, sprava“, povrnjena naj bi nam bila „oblast in z njo čast“, kar pomeni, da naj bi si priborili spet državnost, s kateršno smo se ponášali v časih slovenske države v Karantaniji. Povrh je Prešeren želel s svojo poezijo Slovencev vnemati srca „za čast dežele“, se pravi, vzbujati ljubezen do slovenske domovine, in poravnati razprtije med njimi.

Posebne premisleke pa je vredno Prešernovo pojmovanje o naprednem in nazadnja-

škem v slovenskem narodu. To pojmovanje moremo izluščiti iz pesnitve Nova pisarija. Čeravno je boj med naprednim in nazadnjaškim upodobljen na področju literature in jezika, je iz njega razvidno, da se nanaša na odnos celotnega narodnega bitja in bitja do razvojne črte sveta. Prešeren je odločno nastopil zoper slovensko zaprtost, samozadostnost in samovoščnost, utesnjenost v ozke okvire svoje dežele in skromne razvojne stopnje. Zavzemal se je za konfrontacijo z velikim svetom, za odprtost do njega, za privzemanje modernih idej in ravnanja.

Ali smo Slovenci Prešernovo izročilo in naročilo izpolnili, ali se ravnamo po njiju? Odgovor na to vprašanje je lahko ponosno pritrden. Zvrgli smo z ramen breme podložnosti in zatiranosti, ustvarili smo si narodni dom državnosti in povezavo z vsemi deli na-

10. Koroški kulturni dnevi

OD 15. DO 17. FEBRUARJA 1979
V PROSTORIHI MOHORJEVE HIŠE
CELOVEC, 10.-OKTOBER-STRASSE 25

Včeraj so se v Celovcu začeli jubilejni 10. Koroški kulturni dnevi, to je prireditvev, ki kakor v minulih letih obsega vrsto predavanj in drugih predstav. Prvega dne sta bili poleg otvoritve dveh razstav na sporedu uvodni predavanja Janka Zerzerja o konceptu, funkciji, realizaciji in perspektivi Koroških kulturnih dni ter Naceta Šumija o koroški umetnosti v slovenskem okviru. Za danes in jutri pa je v okviru 10. Koroških kulturnih dni, ki se odvijajo v prostorih Mohorjeve hiše v Celovcu, 10.-Oktober-Str. 25, predviden še naslednji

S P O R E D

● PETEK 16. FEBRUAR

- 9.00 Drago Družkovič-Vladimir Klemenčič-Dušan Nečak: **Avstrijsko-jugoslovanski odnosi 1945—1978**
- 9.45 Karel Šiškovič: **Medljudski odnosi na primeru osimskega sporazuma; rezultat politike države in strank**
- 10.30 Bogo Grafenauer: **Skupni interesi slovensko- in nemško-govorečih v času kmečkih pultov**
- 11.15 Jože Rajhman: **Slovenci in Nemci v protestantizmu na Koroškem**
- 14.00 Delovna skupina SZI: **NOB na Koroškem; poročilo o raziskavi Slovenskega znanstvenega inštituta na primeru Borovljav v okolice**
- 14.45 Willibald Holzer: **Internacionalizem v antifašističnem gibanju**
- 15.30 Milan Pahor: **NOB na Primorskem 1943—1945**
- 16.15 Herbert Exenberger: **Illegalni avstrijski tisk 1938—1945**
- 19.30 **Večerna prireditev**
Peter Handke: **„Žalost onkraj sanj“**, gostuje SNG Mala drama iz Ljubljane v Domu umetnikov (Künstlerhaus)

● SOBOTA 17. FEBRUAR

- 9.00 Vida Obid: **Slovenska literatura na Koroškem po letu 1945**
- 9.45 Helmut Scharf: **Nemška literatura na Koroškem po letu 1945**
- 10.30 Matjaž Kmecl: **Koroška literatura v slovenskem okviru**
- 11.15 Peter Kersche: **Prevajalska dejavnost iz slovenščine v nemščino**
- 14.00 **Umetnostno zgodovinski ogled Celovca pod strokovnim vodstvom (Grafenauer, Kraigher, Šumi).**

KULTURNA IZROČILA NOB

Na dan slovenskega kulturnega praznika je bil v Ljubljani šesti (oz. tretji povojni) Plenum kulturnih delavcev OF, to je zbor kulturnikov, ki si je med svoje naloge zapisal osvetljevanje kulturne ustvarjalnosti med narodnoosvobodilno borbo slovenskega naroda. Letošnji zbor je bil posvečen spominu Borisa Kidriča ter njegovemu odnosu do kulture oz. njegovemu delu za kulturo. Zbor je vodil akademik Josip Vidmar, ki je v uvodnem referatu obudil spomin na svoja številna srečanja s Kidričem med vojno in po njej, pri čemer je orisal Kidričev čut za vprašanje umetnosti in kulture ter njegov v marsičem odločilni prispevek k humanistični usmeritvi OF.

Dan pred kulturnim praznikom pa je SZDL Slovenije predstavila javnosti dve pomembni knjižni izdaji, ki ju je izdala skupaj s Cankarjevo založbo:

zbornik lanskega Plenuma kulturnih delavcev OF ter ponatis „Pesmi“ Matjeja Bora. Pri tem gre za faksimile edinega ohranjenega izvoda zbirke, ki jo je leta 1944 izdal propagandni odsek PO OF za Gorenjsko; je bila tiskana v ilegalni tehniki ter je bila razen enega samega izvoda uničena ob sovražnikovem napadu. Ob njenem ponovnem izidu je bilo poudarjeno, da je zbirka v določenem smislu aktualna še danes, zlasti pa je pomembna kot pričevanje o tedanjem človeškem izkustvu in kot umetniško delo, ki je v kulturo vneslo novo pojmovanje estetike.

Na predstavitvi obeh knjižnih izdaj je bilo govora o povezanosti narodnoosvobodilne borbe in revolucije ter kulture, o razmerah, v katerih so nastajali takratni partizanski tisk, in zlasti o nadaljnjih nalogah pri osvetljevanju kulturnih izročil NOB.

rodnega telesa, v okviru narodov smo si v minuli vojski izbojevali spoštovanje in priznanje, odprli smo se svetu in se povzdignili med razvite narode sveta. Medtem ko smo se še pred nekaj desetletji morali potegovati za mnoge osnovne pravice, se zdaj postavljamo z znanstveno akademijo, dvema univerzama, mnogimi znanstvenimi družbami, umetnostnimi zavodi, razvitim gospodarstvom, ki je speljano daleč v svet. Po morjih plovejo naše čezoceanske ladje iz naših pristanišč, po zračnih višavah hitijo letala naših družb. Naša umetnost, besedna, glasbena, gledališka, likovna, plesna, je enakovredno stopila v red sveta, naša znanstvena snovanja se prepletajo s snovanji tujih mislecev in znanstvenikov. Iz plabe potisnjenosti v kot zgodovine se je slovenski narod ustopil v njeno središčno dogajanje, na svoji zemlji svoj gospodar.

Spričo takšnega usvojenega položaja v modernem svetu si Slovenci ne pripisujemo izjemnosti, izbraniosti ali večvrednosti; z drugimi ljudstvi in narodi želimo živeti — v duhu prelepe želje, ki jo je Prešeren izpovedal v Zdravljici — v miru, svobodi in dobrem sosedsstvu. Tako želimo do kraja in do dna uresničiti Prešernovo silovito občutje demokracije in človečnosti.

V poldrugem stoletju, v za zgodovino relativno kratkem času, smo Slovenci prislužili sporočilo in naročilo našega velikega pesnika in vidca tako, da moremo ob njegovem spominskem dnevu na poti v prihodnost za hip zastati in s Prešernom vred zapeti tudi sebi: „Na zadnje še, prijatelji, / kozarce zase vzdignimo, / ki smo zato se zbrat'li, / ker dobro v srcu mislimo. / Dokaj dni naj živi / vsak, kar nas dobrih je ljudi!“

Dr. Bruno Hartman

Uspeli pevski srečanja v Pliberku in Bilčovsu

Letos doživljamo že 12. pevsko srečanje, ki se odvija pod naslovom „Od Pliberka do Traberka“, v okviru katerega sodelujejo pevski zbori iz mežiške, dravske in mislinjske doline ter pevski zbori iz južne Koroške.

Minulo soboto in nedeljo smo imeli v okviru tega tradicionalnega srečanja pri nas na Koroškem dva odlično uspela pevska koncerta — v Pliberku in v Bilčovsu.

Novost oziroma posebnost tokratnega pevskega srečanja je vsakor prvi nastop v Bilčovsu, kjer sta poleg znanih pevskih zborov iz Slovenije sodelovala tudi mešani zbor SPD „Bilka“ iz Bilčova pod vodstvom Jožka Bostjančiča in mešani pevski zbor „Rož“ iz Šentjakoba v Rožu, ki ga vodi Lajko Milisavljevič. Z nastopom teh dveh zborov se je področje sodelujočih zborov razširilo tudi na Rož in Gure, tako da naslov „Od Pliberka do Traberka (Traberk je Dravograd)“ geografsko ne odgovarja več, kar je bil tudi povod, da se je prireditelj — Zveza kulturnih organizacij občine Ravne na Koroškem — teh pevskih srečanj zatekel h kompromisni rešitvi naslova „Od Pliberka do Traberka — Koroška poje“, kar seveda bolje odgovarja danemu položaju.

V Schwarzlovi dvorani v Pliberku so v soboto 10. februarja poleg domačega moškega pevskega zbora SPD „Edinost“, ki ga vodi Folli Hartman nastopili sledeči zbori iz Slovenije: moški pevski zbor „Mežiški knapi“ DPD Svoboda Mežica (pod vodstvom Toneta Škrjanca), moški pevski zbor „Fužinar“ KPD Prežihov Voranc Ravne na Koroškem (Branko Čepin), moški pevski zbor „Kograd“ Dravograd (Marjan Berložnik), oktet „TRO“ Prevalje (Jože Lesjak) in moški pevski zbor „Vres“ DPD Svoboda Prevalje (Joško Kert).

V Bilčovsu pa so v nedeljo v Miklavževi dvorani poleg že omenjenih domačih pevskih zborov „Bilke“ in „Roža“ nastopili moški pevski zbor „Fužinar“ KPD Prežihov Voranc Ravne na Koroškem (Branko Čepin), moški pevski zbor DPD

Svoboda Črna na Koroškem (Julijan Burdzi) in oktet „TRO“ Prevalje (Jože Lesjak).

Ker se je to pevsko srečanje odvijalo prvič v Bilčovsu, dajemo danes prednost poročanju temu kraju. Predsednik SPD „Bilka“ Toni Schellander je v nabito polni dvorani z navdušenjem pozdravil publiko in nastopajoče goste z željo, da bi bili vsi zadovoljni in da bi doživeli prijeten kulturni užitek. Njegova želja se je docela uresničila. Za vse, ki smo bili navzoči na pevskem srečanju, je bil ta večer doživetje, ki ga bomo ohranili v nezabnem spominu. Naj v zvezi s tem koncertom damo besedo domačinu iz Bilčova, ki nam je poslal naslednje vrstice:

Zadnja nedeljo je bilo naše ljudstvo pozvano, da s slovensko pesmijo povzdignemo življenski klic proti nebu, da jo bo slišal odmevati tudi naš skupni sovražnik, ki ne strpno čaka, da bi izdihnil na Koroškem zadnji Slovenec, kakor je to ukazal Hitler, ko je dejal: „Macht mir das Land deutsch!“ Danes se nemški narod stramuje starih grozodejstev v zadnji vojni, tako da raje zamolči mladini zgodovino tega časa. Nedeljski koncert je bil poziv našemu ljudstvu, da s pesmijo da duška, da hočemo živeti. In tako smo prišli na koncert brez razlike, kdo je bolj ali manj Slovenec. Nobeden ni bil vprašan, kaj da je. Prišli smo, ker se zavedamo, da smo člani naše narodne skupnosti, kjer lahko prevladuje več mnenj, tako da vidijo nekateri svoj namen izpolnjen na ta, drugi pa spei na drug način. Župan Hanzi Ogris je v pozdravnem nagovoru naglasil, da gre za ohranitev naše lepe slovenske pesmi in da glejmo, da se bomo za njo vsi navduševali in pa da bomo tudi razumeli eden drugega.

Zaključna prireditev 12. pevskega srečanja bo jutri v soboto 17. februarja ob 19. uri v športni dvorani osnovne šole Ravne, kjer bo skupno nastopilo nad 30 pevskih zborov. Ljubitelji petja ste pristrčno vabljeni.

Slovensko prosvetno društvo „Borovlje“ vabi na filmsko predstavo

„NA KLANCU“
(Ivan Cankar)

v nedeljo 25. februarja ob 14. uri v društveni sobi pri Bundru v Borovljah, Dollichgasse 4

Ljubitelji slovenskega filma pristrčno vabljeni!

Blato - Žvabek

Prejšnjo soboto sta sklenila zakon za življenje Anzej Kumer iz Blata in Rosvita Kolter iz Žvabeka.

Ženin Anzej Kumer izhaja iz znane in zavedne Črčejeve družine na Blatu pri Pliberku in študira na celovški pedagoški akademiji. Nevesta Rosvita Kolter pa izhaja iz prav tako znane in zavedne družine Kolter iz Žvabeka. Po poklicu je učiteljica in uspešno poučuje na ljudski šoli v Gorenčah.

Na poročni slovesnosti pri Hafnerju se je zbralo mnogo sorodnikov in znancev poročnega para. Razporeženje na „ojseti“ je bilo izvrstno in kar prehitro je minil čas, ko smo se morali vrniti vsak na svoj dom.

Mladima poročencema želimo iz srca vso srečo in zdravega naraščanja z željo, da bi krepko in zvesto hodila po stopinjah svojih staršev in bila neumorna borca za pravice našega naroda ter da bi kot pedagogova vzgajala naše otroke v zavedne in poštene člane naše narodne skupnosti.

Volkodlaki v Pliberku

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ iz Šentvida v Podjuni je lansko sezono naštudiralo dramo iz vojne časa VOLKODLAKI. Po premieri na domačem odru so gostovali še v štirih sosednjih društvih. Letos pa jih je avtor drame Alojzij Remic povabil na pet gostovanj v okviru Prežihovih dni po vsej Mežiški dolini. To je bil glavni vzrok, da so igralci igro obnovili. Obnovitev pa je narekovalo tudi dejstvo, da je igra vsekakor uspela tako po umetniški plati, kakor tudi zaradi pereče tematike, ki jo drama obravnava. Obdobje druge svetovne vojne je zlasti naši mladini zaradi namernega zamolčanja te za nas koroške Slovence tako grozne dobe v šolskih

zgodovinskih knjigah več ali manj neznano. Učitelji se iz lastne iniciative ne upajo poseči v to problematiko, starši pa tudi večinoma ne polagajo važnost na to izobraževalno „luknjo“, ki jo šolske oblasti povsem namerno zapuščajo mladini pri izobraževanju.

Sicer se v zadnjih časih v tej smeri na šolskem področju le premikamo k boljšemu spoznavanju te dobe, je pa še veliko vzgojiteljev, ki to iz svojega „včerajšnjega“ prepričanja zamolčijo ali pa vse omalovažujejo. Drama „Volkodlaki“ vsekakor pomaga preprečevati mladini to nevednost in nepoznavanje tega obdobja kar je bil seveda glavni namen te uprizoritve. Žal pa za nekatere naše slovenske kulturnike tovrstna dramska problematika pomeni še vedno nek tabu, o katerem nočejo nič videti in slišati. Pokazalo pa se je, da je teh le zelo malo in da prevladujejo tisti, ki ta korak igralske skupine SPD „Danica“ podpirajo in pozdravljajo.

Tudi v Pliberku, kjer so bili igralci gostje farne mladine, je igra dosegla svoj namen, saj je bila pretežno prisotna mladina, ki je napeto sprejemala družinsko usodo mlade matere Anice s sinom Petrkom. Mladini so tako odprli in razširili zorni kot tega zgodovinskega obdobja, starejšim pa so poklicali v zavest marsikateri podobni slučaj iz časa njihove mladosti, ki so jo morali pretrpeti v tej najhujši dobi zgodovine našega naroda.

Igralcem je dobrodošlico izrekel pliberški kaplan Valentinčič. Mentor skupine Marijan Srienec pa je gledalcem razložil namen te igre v že zgoraj omenjenem smislu. Igralska skupina s to dramo namerava še gostovati po številnih drugih naših krajih, pri tem pa jim želimo še veliko uspehov.

Nova doktorja

Pred dnevi sta na Dunaju promovirala za doktorja medicinskih ved zakonca Marija in Ronald Bakondy in s tem uspešno zaključila študij na univerzi. Mlada zdravnica dr. Marija Bakondy, rojena Müller, pd. Mlinarjeva Micka iz Cirkovč pri Pliberku je naša rojakinja in izhaja iz znane Mlinarjeve družine iz Cirkovč. Študij na univerzi je hitro in uspešno končala, pa čeprav je med študijem spoznala sedanjega soproga, tedaj študenta medicine. V zakonu med študijem je mlada študentka postala dvakrat mati, tako, da je mlada zakonca stalo precej prizadevanj in skrbi, da sta dokončala svoj študij. Soprogo dr. Ronald Bakondy je doma iz daljne Amerike.

Mladima zakoncema dr. Mariji in dr. Ronaldu Bakondyju iskreno čestitamo z željo, da bi započelo prakso v Brežah hitro dokončala, in prišla domov med svoje ljudi ter postala uspešna zdravnika.

Ob 80-letnici Pavla Kernjaka

Prejšnji petek je obhajal Pavle Kernjak, harmonizator in pesnik 80. življenski jubilej. Ob tej priložnosti so ga obiskali predsednik Zveze slovenskih organizacij in predsednik nadzornega odbora Slovenske prosvetne zveze dr. Franci Zwitter, tajnik Slovenske prosvetne zveze Andrej Kokot in kolegi zborovodje iz širom naše dežele ter mu čestitali z najboljšimi željami. Dr. Zwitter se je v imenu ZSO in SPZ iskreno zahvalil za njegovo plodno delo na področju glasbe v korist naše narodne skupnosti in mu v znak hvaležnosti in priznanja predal diplomu in plaketo Slovenske prosvetne zveze.

Naš jubilar je čil in še vedno ustvarjalen, kar je potrdil tudi s tem, da je ob spremljavi harmonija skupno s sinom in vnuki zapel najnovejšo skladbo „Tatjana“, ki jo je posvetil eni svojih vnukinj.

Bistrica v Rožu

spet z Volilno skupnostjo

V ponedeljek 12. februarja so se v Zadržnem domu v Šentjanžu zbrali prosvetlasi, zadružniki, mladina in športniki, da se posvetujejo o bližnjih občinskih volitvah in da postavijo kandidate, ki bi prišli v poštev, da bi zastopali naše ljudstvo v občini Bistrica v Rožu.

Na tem volilnem sestanku je prišlo ponovno (o prvem volilnem sestanku smo poročali že v prejšnji številki našega lista) do izraza, da se bo treba odločneje zavzemati za želje in potrebe občanov ter da je treba v občinsko sobo več demokratičnega duha.

Po dobro premišljeni diskusiji in na osnovi le-te je bilo sklenjeno, da se bo lista tudi na teh volitvah imenovala Volilna skupnost (op. ured.: v zadnjem poročilu smo jo pomota imenovali Občinska skupnost). Izbranih in potrjenih je bilo 12 kandidatov, ki pripadajo različnim slojem našega prebivalstva, naj med njimi imenujemo prve štiri kandidate: 1. Malle Boštjan, kmet na Mačah; dr. Anton Feinig, prof. iz Sveč; Weiss Hanzi, krojač iz Šentjanža in Partl Jozef kmet iz Mač.

Na seji je bilo sklenjeno, da bo treba zastaviti vse sile v volilnem boju, da bo dosežen čim boljši uspeh.

Gimnazijski ples spet lepo uspel

Letošnji gimnazijski ples, v petek 9. februarja, ki ga vsako leto prirejajo osmošolci slovenske gimnazije v Celovcu, je bil kot po navadi odlično obiskan. Odvijal se je v prostorih Delavske zbornice v Celovcu.

Med številnimi obiskovalci je seveda prevladovala mladina — dijaki slovenske gimnazije v Celovcu in študentje. Na gimnazijski ples pa so prišli seveda tudi starši dijakov in pa cela vrsta uglednih gostov, med njimi jugoslovanska konzula v Celovcu Peter Župančič in Zorol Šandor, predsednik komisije za manjšinska in izseljenska vprašanja pri RK SZDL Slovenije Jože Hartman, celovski župan Leopold Guggenberger, prejšnji in sedanjí ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu dr. Pavel Zablatnik in dr. Reginald Vospornik, oba predsednika osrednjih organizacij dr. Franci Zwitter in dr. Matevž Grilc ter šolska nadzornika — vladni svetnik Rudi Vouk, vodja manjšinskega šolskega oddelka in dvorni svetnik dr. Valentin Inzko.

Na tokratnem gimnazijskem plesu je zabaval številno publiko znani ansambel Vokalni New Swing Quartet in nam koroškim Slovencem dobro znani in priljubljeni pevec Oto Pestner. Kot posebnost, ki so jo iztuhltali naši osmošolci na tokratnem gimnazijskem plesu je bila improvizirana discoteka, kjer je mladina po lastni želji izbirala melodije in ritme ter plesala po njih. Ob polnoči je presenetila skupina mladih fantov in deklet s telovadno plesnim vložkom, ki je izzval pri publiku velik aplavz.

Uvodoma v drugo največjo družabno prireditev koroških Slovencev, je predstavnik osmošolcev Maks Domej pozdravil navzoče med njimi nastopajoče in želel vsem prijetno razpoloženje. Naj ob tej priložnosti povemo, da je Gimnazijski ples karikativnega značaja, ker ves čisti dobiček te prireditve služi dijakom osmošolcem oz. pozneje maturantom na njihovem maturitetnem potovanju.

Tudi letos smo lahko ugotovili, da je ta družabna prireditev naših srednješolcev privabila ogromno ljudi, ki so se odlično zabavali — mlajši ob plesu, starejši pa ob lepih in privlačnih melodijah.

Naj ob tej priložnosti organizatorjem gimnazijskega plesa čestitamo, da so ga odlično pripravili in izvedli in tako dali tej družabni prireditvi še privlačnejše obeležje.

Klub slovenskih študentov na Dunaju, Klub slovenskih študentov v Gradcu, Koroška dijaška zveza, Zveza slovenske mladine in Slovenski znanstveni inštitut vabijo gimnazijce, posebno pa še maturante na

Študijsko posvetovanje

v sredo 21. februarja 1979 ob 15. uri v Dijaškem domu SŠD Celovec, Tarviser Straže.

Študentje bodo informirali o študiju na Dunaju v Gradcu in Celovcu. Na razpolago bo informacijski material, formularji etc.

Pristrčno vabljeni!

Krjavelj navdušil v Železni Kapli

Lastnih odrskih produkcij kapelških domačinov že dolgo ni bilo, tako smo pač navezani na gostovanja drugih igralskih skupin, da nudimo našim odrskim ljubiteljem v društvu duhovno hrano iz slovenskega Talijanskega hrama.

Minulo soboto je v farni dvorani gostovalo jezersko društvo z Jurčičevim Desetim bratom. Naše društvo „Zarja“ že več let s Jezerjani tesno sodeluje na področju kulturne izmenjave. Predvsem igralska skupina z Jezerskega nam je vedno dobrodošla, saj so prinesli na naš oder vselej dobro naštudirane uprizoritve, ki so jih naši ljudje navdušeno sprejemali. Kako bi moglo torej biti drugače — tudi tokrat je sprejela igralce sosedne občine prenatrpana polna dvorana kapelških ljubiteljev odrske umetnosti.

Če ocenjujemo jezerskega Desetega brata po odmevu gledalcev, je uprizoritev navdušila večino gledalcev. Kljub dolžini treh ur so navdušeno spremljali dogajanje in po vsaki sliki pravtako navdušeno aplavdirali. Seveda pa pri vseh uprizoritvah dramatisacije prvega slovenskega romana najbolj „vžge“ duhoviti tekst bahavega, prebrisanega Krjavlja in je s tem ta vloga porinjena povsem v ospredje in tako postanejo ostale vloge več ali manj stranske. To se je seveda zgodilo tudi pri jezerski uprizoritvi, zlasti še zaradi tega, ker je naš dobri znanec in prijatelj Lojze v vlogi Krjavlja takorekoč zaigral svojo življenjsko vlogo. Krjavlja je podal tako prepričljivo, da smo kar zastrmeli. Takšnega Krjavlja po vsej verjetnosti tudi poklicno gledališče še ni videlo. Lojze je s to vlogo vse-

kakor prerasel marsikaterega profesionalca, skratka bil je enkrat. Z odlično znansirano igro je postavil svoje soigralce v senco statistik. S tem nikakor ne maram igralske dosežke ostalih igralcev spraviti pod nivo, nikakor ne. To se pač gledalcu dogaja v tistih trenutkih, ko na oder prevladuje ena sama osebnost. Treba je povedati pač tudi to, da je večina ostalih igralcev, baje kar 16 po številu, stala prvič na odrskih deskah. Menim pa tudi, da se je dobri režiser predstave, kranjski igralec Mirko Cegnar pri režiji preveč osredotočil na vlogo Krjavlja, s tem pa druge like zanemaril in tako njihovi liki oz. karakterji niso bili dograjeni dokončno. To zlasti velja za ženske vloge in za igralce Kvasa, ki pa je v zadnji sliki le pokazal svoj talent in sposobnost. Sicer pa ni moj namen, da bi sedaj odmerjal igralcem njihovo kvaliteto, saj je za amatersko predstavo, kljub naštetim hibam, uprizoritev izredno dobro uspešna, kar najbolj dokazuje zadovoljstvo naše publike, ki je predstavo sprejela kot izvrstno. To pa je v amaterskih merilih za dobro ali slabo predstavo, takorekoč barometer kvalitete pokazane. Jezerjanom želimo še veliko uspeha pri repriznih predstavah Jurčičevega dela, mladim igralcem debitantom pa čimveč Talijane naklonjenosti pri njihovem nadaljnjem razvoju. Še več takih uspehov in še kdaj pridite med nas! V tem smislu je spregovoril tudi predsednik SPD „Zarja“ inž. Peter Kuhar. Zahvalil se je občinstvu za številni obiski, jezerskim igralcem pa za njihov odličen nastop. Poudaril je tudi še obojestransko željo po intenziviranju medsebojnih kulturnih stikov. V imenu igralske skupine z Jezerskega pa je spregovoril in se zahvalil tov. Lojze, ki je igral Krjavlja. MarS

Tesnejši stiki z jugoslovanskimi delavci v Avstriji

V Beljaku obstoja pred štirimi leti ustanovljeni Klub „Jugoslavija“, to je klub, ki združuje v Beljaku in okolici živeče jugoslovanske delavce. Med tem klubom in športnimi organizacijami v sosednji Sloveniji, zlasti v jeseniškimi železarji obstojajo že več let tesne bratske vezi, ki se odražajo v športnikovanju in tudi drugih oblikah na obeh straneh bližnje avstrijsko-jugoslovanske državne meje.

Pred kratkim pa je prišlo tudi do prvega kontakta s koroškimi Slovenci. Tajnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dipl. inž. Feliks Wieser je v imenu naših organizacij predal predsedniku kluba „Jugoslavija“ Miši Rukavini aparaturo za predvajanje filmov in pri tem ugotovil, da so se jugoslovanski delavci v Avstriji malokdaj srečali z našimi prebivalci, čeravno živijo v naših krajih. Zato naj bi bilo darilo tudi simbolično, nekakšna obljuba, da bo sodelovanje odslej naprej redno. Kar na licu mesta so se dogovorili, da se bodo enkrat na leto srečali zdomci in manjšina v okviru skupne kulturne prireditve, za sodelovanje pa bodo skrbeli tudi športniki.

Takšna medsebojna srečanja naj bodo živ dokaz bratske povezanosti med slovensko manjšino na Koroškem in jugoslovanskimi delavci, ki delajo v Avstriji.

Prvega srečanja predstavnikov naše narodne skupnosti na Koroškem z zastopniki kluba „Jugoslavija“ v Beljaku se je udeležil tudi jugoslovanski konzul Zorol Šandar iz Celovca.

JANEZ ŠVAJNCER

58

Pridi k potoku

Hišničina roka na njegovem čelu je bila podobna mrzlemu obkladku. Delo mu je prijetno. Ne more verjeti, da jo je prijel za roko. Ja, ja, tovariš ravnatelj, je pritrtila hišnična Hilda Frecko, bala sem se, da me sploh ne boste več izpustili. Strašno. Kaj vse je počel v teh trenutkih, ko se ni zavedel samega sebe. Kakor da so ga odpisali.

Le zakaj je ostal sam? Moral se bo ogledati po ženskah in si eno izbrati.

Oglej se po učiteljicah. Tvojega stanu so, zato najbolj primerne zate. Premlade so zame.

Glas v notranjosti je odgovoril odločno: kdo sprašuje po tem. Kdor ljubi, gotovo ne. Čas je, da se odpoveš svoje samote. Iz dneva v dan, iz leta v leto. Srečal si se z Abrahamom. Mudi se, pohiti, da ne boš zakasnil. Moški nikoli ne postane star.

Hišničina ugotovitev. Ni čisto izvirno, slišal je že tudi od drugih žensk.

Potarnale so in nekako zavistno in žalostno ponavljale, da se ne morejo primerjati z moškimi. Zakaj ne, nobene posebne razlike ni med enimi in drugimi, je odgovarjal. Vztrajale so, češ da moški ostane pokončen, ženska pa začne lesti skupaj. Pritegne jo zemlja, mati in žena, preveč je bilo trpljenja, zgarala se je, mož pa je pazil, da se ni pritaknil dela po hiši. Zakaj mora misliti na Heleno Plavec? Nikoli poprej se mu ni zgodilo. Nosil jo je v očeh, srca se mu ni niti dotaknila. Zdaj mu je, kakor da je potrkalo na prsi.

Ali ti to nič ne pove, da se je sama spomnila nate in ti prinesla hrano? Gvido, pomisli in ne zamudi priložnosti. Ne takoj, pozdravi se. Prijala ti je kokošja juha, ki jo je Helena skuhala prav zate.

Kako da se je spomnila? Res si bo zapomnil in premislil. Venomer ji bo ostal dolžan za to uslugo.

Sence sivine so se prepregle s svetlimi črtami, ki jih je pošiljalo obnemoglo sonce. Še ni napolnil njegov trenutek, nemotno se tipa po nebesnem svodu. Napoveduje vendarle, da je še tukaj, čaka le na pomladne vetrove in potem bo spet zagospodarilo. S svetlobo in toploto. S svetlečo svetlobo in vročino.

Ravnatelj Gvido Zorec se je potipal po čelu. Ali je pustila vročina? Ne more verjeti, da ga je hišnica Hilda Frecko pozdravila z lipovim čajem. Kje je drevo, ki ji je darovalo svoje cvetove? Tamle stoji, obnemoglo in mrtvo. Veje so potrgane in visijo kot prazni rokavi sukenj, ki so jih nosili vojaki. Bojno polje. Veter je strahoten maščevalec. Prepihal je krošnjo in ji potrgal liste, zaganjal se v deblo, ki kljubuje.

„Tovariš ravnatelj, dober dan! Ali dober večer.“ Oglašil se je Gregor Šipek, ki je iznenada stopil skozi vrata. „Nikar se ne sekirajte. Preživeli ste vročino. Torej niste mrtvi. Vaš primer dokazuje, da petdeset let za moškega nič ne pomeni... Na dvorišču sem srečal hišnico Hilda Frecko. Njena je ta ugotovitev, ki sem jo izrekel. Prišel sem k vam pogledat, jasno. Kako je kaj z zdravjem?“

„Sedi, Gregor. Lepo, da si se oglašil.“

„Ne govorite nič drugače kakor poprej, dokler ste bili zdravi. Torej le ni bilo tako grozno, kakor so sčevkale ženske. Kolegice, pardon. One so me napotile k vam.“

„Torej me nisi nameraval obiskati?“

„Pravzaprav ne. Pa nisem imel drugega posla. Rekel sem si, zameril ti ne bo, pojdi k njemu. Tovariš ravnatelj, blede ste, vsekakor. Taka barva ni zdrava. Zdravje je, jasno, osnova za dobro počutje. Sam se danes počutim pasje.“

Ravnatelj Gvido Zorec je pričakoval, da mu bo Gregor Šipek obital, ker so njegov primer obdelali na sestanku hišnega sveta. Saj mu ni hotel skrajšati veselja. Če se navdušuje za psičko Abo, naj se. Moral se je potegniti za stanovanke. Oči so se upirale vanj. Kako naj bi dovolil, da bo vodil žival v stanovanje. Pa še skupaj sta spala s psičko. Kljub temu je bil prizanesljiv.

„Bilo mi je neprijetno, da smo imeli na dnevnem redu tvoje vprašanje.“

Planinske novosti

Najvišji planinski dom v Jugoslaviji bo letos pozoren največ skrbí Slovenske javnosti, saj se bo začela obnova starega že zdavnaj dotrajanega Triglavskega doma na Kredarici, začela pa se bo tudi sanacija enega največjih sodobnih planinskih problemov — oskrbe visokogorskih planinskih postojank — z gradnjo tovarne žičnice, ki bo stekla iz Krme prav tja gor do doma in bo svoje krake raztegnila še do ostalih dveh planinskih koč — do Planike in do Staničevega doma.

Planinski dom na Kredarici je eden najbolj obiskanih visokogorskih planinskih domov v Jugoslaviji in mnogo premajhen za množice, ki ga obiskujejo. S povečavo in modernizacijo ter ureditvijo materialnega transporta (tovarna žičnica, ki je ob izumiranju klasičnih in sedanjih še zelo redkih nosačev — osebno ali s konji in mulami) se odpira perspektiva in možnost podaljšanja sezone v spomladanske mesece, ko je okrog Triglava v višinah nad 1500 m še dosti snega vse do začetka meseca julija in je možno izredno zanimivo in privlačno visokogorsko turno smučanje, pa tudi v pozno jesen še ves mesec oktobra ali (ob lepem vremenu) celo do konca novembra. To sedaj zaradi transportnih in oskrbovalnih težav ni mogoče.

Glede povečave je v načrtu izgradnja večjega prizidka k dosedanjemu objektu s 180 ležišči in 400 mest v restavraciji ter njegova funkcionalna povezanost z dosedanjim objektom.

Izvedba prizidka k obstoječemu objektu je zamišljena v terasastem spustu

pod nivo sedanjega objekta v globačo na severni strani v solidni montažni izvedbi iz kovinskih, lesenih in steklenih elementov, z ureditvijo sanitarij in centralne kurjave. Načrte je izdelal inž. arh. Kajželj leta 1974, izvajalcev pa bo več.

Tovarna žičnica bo speljana po frasi iz Krme preko hriba Apnenice do doma na Kredarici z izstopno postajo v novem objektu. Dolžina trase je okrog 4200 metrov, višinska razlika 1.470 m, predvideni pogon z dizel agregatom, nosilnost 700 kg v trajnejši izvedbi (na kovinskih stebrih).

Skupina 25 izbranih jugoslovanskih alpinistov odhaja 20. februarja letos na Mount Everest, najvišjo goro sveta (8.848 m) in sicer z zahodne, doslej nepreplezane smeri. Okoli 5 ton opreme in 10 ton hrane bo nosilo 500 nosačev in odpravo bo do vznožja vodilo 25 šerp, himalajskih domačinov usposobljenih za alpinistične vodnike. Po načrtu naj bi se podvig končal zadnje dni maja 1979. To pot se jugoslovanski alpinisti prvič odpravljajo na najvišji vrh sveta. Želimo jim vse srečo.

Ob robu naj omenimo, da je eden teh 25 jugoslovanskih alpinistov Marko dobro znan naši planinski javnosti, da je pred letom dni skupno s soplezalcem Jožem Hobičem v 35 minutah in brez da bi zabil kakšne kline, preplezal blizu sto metrov visoko navpično steno Arihove peči, ki je bila s tem prvič premagana.

Občni zbor SPD „Srce“ v Dobrli vasi

V nedeljo 22. decembra je imelo slovensko prosvetno društvo „Srce“ v narodnem domu v Dobrli vasi svoj občni zbor, na katerem so polagali račun o dejavnosti društva.

Uvodoma je domači pevski zbor pod vodstvom Albina Kranjca zapel nekaj pesmi, nato pa je predsednik občinski odbornik Tine Wastl otvoril občni zbor in pozdravil vse navzoče, med njimi predsednika Slovenske prosvetne zveze Valentina Polanška in tajnika Krščanske kulturne zveze Nužjeja Tolmajerja.

V poročilu je predsednik med drugim dejal, da se v 70 letih društva v bistvu ni mnogo spremenilo — slej ko prej gojimo slovensko besedo in pesem in se borimo za svoj narodni obstoj. Šola nam sicer daje izobrazbo, ne vzgaja pa v ljubezni do slovenske besede in kulture — nasprotno ona našo mladino celo odtuja. Predsednik je tudi ugotovil, da se je domačemu pevskemu zboru „Srce“, ki se je v zadnjih letih zelo uveljavil posrečil prodor, da ga akceptirajo tudi v občinskem merilu. Tako je npr.

sodeloval ob 25-letnici tržne občine Dobrila vas in pa tudi pri otvoritvi glavne šole. Na koncu svojega poročila se je zahvalil vsem odbornikom za sodelovanje prav posebno tajnici Anici Hudl, pevovodji Albinu Kranjcu, Milici Sturm in Liziki Pasterk, ki skupno vodita folklorno skupino ter režiserju kaplanu Poldeju Cundru.

Po volitvah je v imenu SPZ spregovoril predsednik Valentin Polanšek in menil, da naj bi društva dala več poudarka kvalitetnejšemu delovanju ter v imenu zveze izrekel zahvalo društvu za vso aktivnost. Tajnik KKZ pa je opozoril, da se je v „letu otroka“ treba bolj posvetiti našim najmlajšim.

Zbrani prosvetaši so izvolili sledeče vodstvo društva: predsednik Tine Wastl, podpredsednik Jozi Prunč, tajnik Martin Pandel, namestnik Boris Sturm, blagajničarka Mica Hašej, folklorna Milica Sturm in Lizika Pasterk, preglednika Jozej Pasterk in Jozej Hašej.

„Dilema Gregorja Šipka in njegove psičke Abe.“ Izrečeno je podkrepil s krohoto. „Pardon, tovariš ravnatelj, ni najbolj primeren trenutek za smeh. Zavedam se resnosti položaja. Vsekakor.“ Položil je škatlico cigaret na mizo in namignil ravnatelju na ponujeno.

„Zakaj stojiš, Gregor? Sedi vendar. Hvaležen sem ti, da si me obiskal.“ Ravnatelj Gvido Zorec se je potegnil s telesom višje na blazino. Mučilo ga je v notranjosti. Naj začne v to smer? Poskusil bo. „Bil sem na pokopališču.“

„A tam ste se prehladili? Ja, mi je znano.“

„Kdo ti je povedal?“

„Nepotrebno vprašanje. Tovariš ravnatelj, pri nas imamo samo enega pismošča, a vsi smo ovekovčeni v njegovi podobi. Morda so izjeme med nami, toda, hočem reči, prav vsi smo žive pošte. Živi prenašalci novic. Je tako?“

Ravnatelj je pokimal. „Priznam, prvi mi je povedal Dolfe. Tudi nisem pričakoval, da bo tokrat odpovedal. Njegove tipalke segajo povsod, tudi na pokopališče. Nisem ga vprašal, ali vas je sam videl tam ali je prišlo do njega po drugih kanalih. To niti ni važno... Torej ste bili na pokopališču? Toda to še ni razlog, da bi se morali prav tamkaj prehladiti. Pripovedujte mi podrobnosti. Zelo me zanima že zaradi tega, ker sem tudi sam nameraval oditi tja med grobove.“

„Zakaj pa? Nihče od tvojih ni pri nas pokopan.“

Gregor Šipek je teslesnil s palcem in kazalcem. „Tovariš ravnatelj, vi ste mi dali pobudo. Kaj ste že pozabili, da ste mi pripovedovali o dekletu, ki je naredilo samomor? Vsak dan se v mislih odpravljam na pokopališče. Telesno sem še zmeraj daleč od žive meje.“

„Kajzarjeva Magda. Dekle, ki je mlado odšlo v smrt.“

„Žalostno, vendar resnično. Toda glavo pokonci. Jaz gotovo nisem kandidat za samomorilca. Vi najbrž tudi ne. Ta nesrečnica še ni čisto potonila v pozabo.“

Ravnatelj Gvido Zorec je sprašujoče pogledal mladega učitelja.

„Nekdo je njen varuh. Napis na spomeniku se ni sam obnovil. Svečke se same ne priušaajo na njen grob. Uganka še

Zgodba o treh pujskih

Nekoč so živeli trije pujski, ki so šli po svetu iskat srečo. Prvi pujske je srečal moža, ki je nesel snop slame, in mu dejal:

„Dobri mož, podari mi to slamo, da si zgradim hišico.“ Mož mu je dal slamo in pujske si je iz nje zgradil hišico.

Kmalu nato je prišel volk, potrkal na vrata in zaklical: „Mali pujske, mali pujske, spusti me v svojo hišico.“ Pujske je vedel, da bi ga volk rad pojedel, zato je odgovoril: „Ne in ne, pri vseh ščetinah v moji bradi!“

„Dobro!“ je odvrnil volk, „bom pa močno pihnil in razdril tvojo hišico.“ Volk je zarenčal in močno pihnil, razdril hišico in pojedel prvega pujska.

Drugi pujske je srečal moža, ki je nesel butaro vej, in mu dejal:

„Dobri mož, podari mi te veje, da si zgradim hišico.“ Mož mu je podaril veje in mali pujske si je zgradil iz njih hišico.

Kmalu zatem je prišel spet volk in zaklical: „Mali pujske, mali pujske, spusti me v svojo hišico!“ Pujske je vedel, da bi ga volk rad pojedel, in mu je odvrnil: „Ne in ne, pri vseh ščetinah v moji bradi!“

„Dobro,“ je zarenčal volk, „bom pa pihnil in razdril tvojo hišico!“ In res je volk močno pihnil, razdril hišico in pojedel drugega pujska.

Tretji pujske je srečal moža s torovom opeke. Ustavil ga je in mu dejal:

„Dobri mož, podari mi to opeko, da si zgradim iz nje hišico.“ Mož mu je dal opeko in pujske si je zgradil iz nje zelo trdo hišico. Spet je prišel volk in zarenčal pred vrati: „Mali pujske, mali pujske, spusti me v svojo hišico.“

„Ne in ne,“ je odvrnil pujske, ki je dobro vedel, da bi ga volk rad pojedel. „Pri vseh ščetinah v moji bradi!“

„Bom pa močno pihnil,“ je zarenčal volk, „in podrl tvojo hišico!“

Res je pihnil pa še enkrat je pihnil pa še tretjič je pihnil, toda hišica je bila zgrajena iz opeke in ni je mogel podreti. Končno se je volk naveličal pihati in je nagovoril pujska: „Mali pujske, mali pujske, jaz pa vem za njivo, kjer raste dobra repa.“

„Kje pa je to?“ je vprašal pujske. „Tam doli na kovačevi njivi. Če hočeš, jo greva jutri zjutraj skupaj izkopati in si jo skuhati za kosilo.“

„Prav,“ pravi pujske, „ob kateri uri pa prideš pome?“

„Ob šestih.“

Toda pujske je vstal že ob petih in tekkel po repo, še preden se je volk zbudil. In ko ga je volk ob šestih prišel iskat in je pred hišico zavpil: „Mali pujske, ali si pripravljen, da greva po repo?“, mu je pujske odgovoril: „Pripravljen? Ze precej časa je minilo, odkar sem se vrnil z njive, in repa bo kmalu kuhana!“

Volk je bil zelo jezen. Toda ker je mislil le

na to, kako bi prišel do pujske, je priliznjeno dejal: „Mali pujske, mali pujske, jaz pa vem za jabolano, polno dišečih zrelih jabolok.“

„Kje pa je to?“ je vprašal pujske.

„Tam doli na župnikovem vrtu. Če hočeš, te pridem jutri zjutraj ob petih iskat, da greva skupaj tja.“

Mali pujske ni rekel ničesar, toda vstal je že ob štirih in stekel nabirat jabolka v upanju, da se bo še pred volkovim prihodom vrnil v svojo hišico. Toda precej časa je porabil, da je splezal v vrh jablane, in v tistem trenutku, ko se je odločil, da se bo spustil spet na tla,

UGANKE

Ko sonce v svet posine,
kot klop se te drži,
ko sonce pa izgine,
takoj te zapusti.

(Senca)

Beli zobje,
pa črni so vmes,
trebuh raztegne,
te vabi na ples.

(Harmonika)

Grad v Hodišah

V Hodišah je v starih časih stal velik grad. Še zdaj se vidijo njegove razvaline. Pod gradom sta v pečini dve veliki jami, kakršne so tudi pod humperškim gradom. V luknjah so trije polovnjaki, polni srebra in zlata. Na enem sedi mačka in ga straži, na drugem pes in na tretjem krastača. To so začarane duše, ki čakajo, da bi jih kdo odrešil. Že veliko ljudi je bilo tam. Iskali so srečo in bi radi vzdignili zaklad. Vsak pa je hitro pete odnesel, ko je zagledal omenjene tri živali. Ob razvalinah tega gradu stoji zdaj majhna cerkev, ki se ji pravi pri Sveti Marjeti.

Pred davnimi leti je neko dekle paslo blizu cerkve krave. Naenkrat zagleda v klopčič zvito kačo, ki je imela zlate ključke obešene okrog glave. Pa dekle ni vzela ključev, da bi z njimi odprla skrivne duri do začaranih denarjev, ker se je tako prestrašila, da se je spustila v tek. Kar zasliši za seboj nekoga zelo milo jokati in se je hitro obrnila. Pa ni bilo nikogar, tudi kače ni bilo več videti. Doma od samega strahu nikomur še besede ni rekla, tako je bila preplašena. Ponoči pa se ji je prikazala ena izmed začaranih duš in jo okregala, zakaj ključev ni vzela.

„V teh jamah“, je dejala začarana duša, „nas je več vernih duš, ki smo obsojene, da bomo tako dolgo zlato in pa srebro v polovnjakih čuvali, da nas bo nekoč kdo odrešil. Ti si bila izvoljena, pa nisi hotela. Zdaj moramo pa še leta in leta čakati in trpeti. Plica bo priletela z orehom v kljunu in ga vrgla na tla zraven cerkve. Iz oreha bo zrastle drevo; ko bo oreh odrasel, ga bodo posekali in v deske sežagali. Iz desk bodo naredili zibel. Šele prvi otrok ki ga bodo v to zibel položili, nas bo rešil in vzdignil zaklad. Trpeti moramo, ker smo bile v svojem življenju preveč lakomne in nismo pomagale siromakom.“

(„Bajke in pripovedke“)

Mihec v cirkusu

Prišel danes Mihec iz šole in naglasil je takole: „Mama, let imam že šest, črk poznam za celo pest, vem, kak' čevlji se zaveže in kako se gumbom strože. In zato sem se odločil, da je končno čas napočil, da grem v službo. Konec. Pika. Čaka slava me velika! Cirkus je prišel do mesta in da z očkom prva zvesta, sem prišel povedat to: Mene več domov ne bo! Zdaj krotilec bom živali, levi se me bodo bali, kot vojaki v vrsti stali. Moja silka bo visela v mestu, šoli, sploh povsod; in zato grem zdaj od tod — da me bosta oba vesela.“ Mihec gleda očka, mama. Oče čudno stresa z ramo, mami potok solz ne neha, le — od jake ali smeha? Končno se je oče zbral, (pa se vendar ni smejal?) resno zraven Mihca sede: „To velike so besede, sino moj, in ni kaj reči. Če pri nas ti ni povšeči, v kletki lepše kot doma, sam to z avtom peljem tja!“ Že stojita pred šatorom in pred pisanim zastorom. „Tu počakaj,“ reče oče. Mihec čaka, kaj se hoče. Predenj se neko postavi, kot direktor se predstavi, črni brk in bujni las. (Le od kod je znan ta glas?) Mihec razloži vse želje in da z delom bo začel kar takoj, če je povelje. Maž je sprva kar vesel. „Mlad si še, a nič ne do, boš že zrastle, to se ve! Upam, da imaš bistro glavo in pa izobrazbo pravo. Prav, gotovo ti je znano, kak' zverem deli se hrano ter kako se jih neguje. In če znaš jezike tuje, vzamemo takoj te v službo. Imel boš sila bistro družbo! Tigri znajo le angleško, sloni govorijo češko, lev latinščino obvlada, konj z računstvom se ubada, opica z zemljepisom, papagaj pa s pravopisom. Torej — bo kaj? Premisli!“ Zdaj je mihec zopet sam in povrh ga je še sram. Oče pride, sinka gleda in njegov obrazek kliše: „Kaj v oskrbo so ti dali? Zebro, leva ali, medveda?“ Nič ne reče Miha mali. Šele čez dva dni pove, zakaj da spet rad v šolo gre: „Za ta cirkus, o presneto, potrebujem fakulteto. To sem zvedel od moža, ki je od rojstva tam doma. Očka, tebi je podoben, samo malo bolj sodoben. Če bi las ne imel cel koš, če bi brki ne bili, pollej staviš bi za groš, da si stal pred mano tli!“

Sonja Ban

ni rešena. Neznaneč še ni odkrit. Rekel sem Dolfetu, ti imaš sokolje oči. Pazi malo bolj in poizvedi, kdo prihaja na dekletov grob. Mogoče se bo še kaj zanimivega izcimilo iz tega. Zgodba še ni končana. Nadaljuje se, od nas pa je odvisno, da zvmemo, kdo žaluje za Kajzarjevo Magdo.“

Niso me opazili, si je prepičal o varnosti rekel ravnatelj Gvido Zorec. Sicer pa mi ne morejo dokazati. Pred mano je bil neko drug na pokopališču. Na njenem grobu je gorela svečka. Le kdo trpi razen mene?

„Gotovo to počno otroci. Na dan mrtvih tekajo med grobovi in prižigajo svečke povsod tam, kjer so ugasnile. A ni lepo, da je vse tako razsvetljeno?“

„Lučka pri lučki. Življenje, življenje. Utripajo in ugašajo.“

„Gorijo tudi s svetlimi plameni. Pokončne svečke so ljubke, a ne? ... Le kdo se mrtvo dekle obožuje? Morala je biti velika ljubez med njima. Romeo in Julija. Kakor ste mi pripovedovali, ne more biti njen, kako bi rekel, poročen možki, ki jo je spravil v smrt. Ali pa? Zaradi slabe vesti?“

„Gregor, ko me je dajala vročina, sem si želel, da bi ti prišel k meni. Hotel sem ti zaupati skrivnost. Premislil sem si in odložil na poznejši čas. Bo še dovolj priložnosti. Hvala ti za cigareto.“

„Tovariš ravnatelj, kadite, in ne mislite na žalost.“ Gregor Šipek je prižgal cigareti obema, zapuhala sta in kmalu zadimila sobo.

31

Gregor Šipek je bil takrat takšne volje, da ni imel obznanke, dokler se ni odpravil na pokopališče. Ljudje so strmeli z oken in skimali, ker nikomur od njih ni padlo v glavo, da bi si izbral ta čas za take obiske. Počakali so, da je zemlja skopnela in se posušila, mladi učitelj pa ga je kar v blatu mahal tja med grobove.

Še župniška kuharica Zefa se je pokrižala in poklicala župnika Arnika. „Gospod župnik, poglejte, kdo gre na pokopališče.“

„I kdo, učitelj Gregor Šipek.“

„Ali se vam nič ne zdi čudno, da ga v tem grdem vremenu nese tja?“

„Niti ne.“

S tem sta končala pogovor. Zefa je zamerila gospodu župniku, da je tako hladno sprejel njeno sporočilo.

Gregorju Šipku je spodrsnilo in zapeljal se je po zadnji pa si umazal hlače. Cepetal je z nogami in potresal roki, ker se mu je s hlač in prstov cedila voda. Kaj zato, si je rekel, se bom že počistil. Važno je, da vsaj enkrat pogledam, kje počiva naša samomorilka. Ko je našel grob, se je zagledal v pozlačene črke.

Kajzarjeva Magda! Tu si torej našla svoj domek. Res ne vem, zakaj naj bi te pokopali za živo mejo.

Oče in mati sta mu pripovedovala, da samomorilci ne spadajo v posvečeno zemljo. Ko ju je začudeno gledal, je mati odrinila očeta in rekla: ti tako vlečeš počasi in nič ne pride iz tebe. Bom kar jaz razložila. Širile so se mu oči, ko je povedala, da sicer ne ve za pravi razlog, zakaj samomorilci ne spadajo na posvečeni del pokopališča, v svoji pameti pa si je to razložila tako, da morajo biti kaznovani. Greh je seči po lastnem telesu in ga spremeniti v truplo. Dušica odleti in tava kot izgubljena. V nebesa je ne spustijo, za pekel ni čisto zrela, v vica pa se še posvetujejo, ali jo bodo prejeli medse ali pustili pred vrati. Ni se zadovoljil s tem pojasnilom, a ker je mati ponovila in mu zabičala da je točno tako, ji je verjel.

Medtem je odrasel in kadarkoli je s kom začel o tem vprašanju, je dobil v odgovor, da so bile takrat takšne norme, ki zdaj več ne veljajo. Razumel je po svoje, da je cerkev ali bolje rečeno župnik hotel faranom dokazati, naj ga ne bi kidali in si zamišljali po svoji glavi, ker jih bo drugače še po smrti doletelo, da jih bodo za kazen zagrebli za živo mejo pokopališča in jih ne bo pospremil do groba, ko jih bodo spustili v jamo. Jemali so si njegovo svarilo k srcu in niso delali samomorov. Rajši so ga lomili za plotovi in v koruzi in v gozdovih in sploh, kjer je nanese priložnost, ampak ne z željo po skorajšnji smrti, temveč so si iskali fantje dekleta in dekleta fante za tiho in skrito veselje.

Tu si našla svoj zadnji dom. Gregor Šipek se je pasel po pozlačenih črkah. Premisljal je, kdo jih je naredil. Roka mu je malo drhtela, ker se je barva razlivala. Lahko bi jo bil odstranil, pa se mu menda ni ljubilo, ali pa si je mislil: to naj ostane za okras, dandanes imajo tako vsi rajši nenavadno. Kar je vsakdanje in znano, se jim ne zdi nič posebnega, niti jih ne pritegne.

Le kdo bi utegnil biti Magdin tolažnik in oboževalec? Zanesljivo je samo to, da mu ni vseeno, ker je umrla. Prihaja k njej in ji prinaša svečke. Pogani so žrtvovali živali, nemara tudi ljudi. Da, da, bilo je obdobje v zgodovini, ko so žrtvovali celo mlada in nedolžna dekleta. To je že davčina in sodi v pravljico, si je rekel in potegnil iz žepa zavojček cigaret. Ogledoval se je, pa ni odkril suhega mesta, da bi sedel. Bo pa stal, saj se ne misli zadržati do večera.

Dolfe mu je pripovedoval, da se je ravnatelj Gvido Zorec zasedel in se sploh ni zavedal, da ga je začelo zebsti. Šele ko ga je treslo in je imel ustnice čisto modre, se je ovedel, da pretirava. Takrat je že bilo prepozno, nalezal se je prehlada. Naj bo srečen, da ga ni pobralo. Kaj je pozabil, kot ravnatelj bi moral vedeti, da stari ljudje umirajo za pljučnico. Ne pobe-rejo je na cesti, prehladijo se še bolj, kot so bili prehlajeni, in sledi: adijo. Petdeset let niso mače solze, v redu, ne morejo se primerjati s častljivo starostjo, z rosn mladostjo tudi ne, in ravnatelj bi se moral malo bolj pozanimati, ali ga še lahko krona, kakor se mu zhoče, ali pa mora malo bolj paziti nase. Naj mu udari v kosti, pa bo imel revmo in išijas, da mu ju še sveti Peter ne bo odvzel.

To je torej ostalo od nje. V tem ovalnem okviru manjka slika. Poyprašal bo Dolfeta, kako je s tem. Nič mu ni povedal, da je na spomeniku dekletovea slika. Mogoče jo je izpraškal. Da bi se maščeval? Vse je mogoče. Nekoč je tudi, da ni maral gledati njenih otožnih oči, ki so zrle na obiskovalca že skoro tako, kakor da so prošile usmiljenja. Lahko da se je spozabil kak pijanček. Zanesla ga je pot mimo in je po pomoti zakoračil za živo mejo, ker si je morda mislil, da je gostilna že odprta. Premotila ga je goreča svečka na grobu. Kaj se ve.

(Dalje prihodnjič)

EMONA - prepričljiv odraz povojnega razvoja slovenskega gospodarstva

Prejšnji teden 6. februarja 1979 so bili predstavniki obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev na obisku pri ljubljanski občinski skupščini. V okviru tega obiska so si ogledali tudi Sestavljeno organizacijo združenega dela (SOZD) EMONA, ki je eno največjih podjetij na področju proizvodnje, trgovine, turizma in hotelirstva ne le v Sloveniji, ampak v Jugoslaviji.

SOZD EMONA združuje skupaj z 800 učenci v gospodarstvu nad 9000 delavcev in je glede tehničnega standarda in organizacije zgled tudi inozemskim podjetjem. Npr. je inženiring podjetja načrtoval v DR Nemčiji kompleks za rejo 100.000 prašičev, nekaj kompleksov pa še na Poljskem in na Madžarskem. Za tehnologijo v Prašičereji je EMONA dobila tudi že mednarodno priznanje. Načrtuje pa tudi farme za govedorejo v Nigeriji, druge v Iraku, v Maliju in Centralnoafriškem cesarstvu.

Razvoj delovne organizacije je dobro merilo za ustvarjalnost slovenskega naroda, ki se je osvobodil in krenil na samostojno pot. Napredki v industriji in kmetijski produkciji ter drugih panogah gospodarstva in gojenje tradicij narodnoosvobodilnega boja so danes podlaga za samozavest slovenskega naroda, ki je v svoji zgodovini bil zmeraj teptan in ponižan.

V SOZD EMONA so sedaj zastopane naslednje temeljne dejavnosti: proizvodnja (kmetijska ter živilsko predelovalna), trgovina (na malo, na veliko in zunanja trgovina), hotelirstvo in turizem (poslovni hoteli, turistični hoteli in zdravstveni turizem in turistična agencija), ostale dejavnosti (inženiring in elektronska obdelava podatkov).

L. 1977 so reorganizirali EMONO, ker so stare oblike delovne organizacije ovirale nadaljni integracijski proces novih delovnih organizacij in drugih povezav, ki so potrebne za razvoj in dopolnjevanje dejavnosti Emone. Proizvodna dejavnost je zelo visoko razvita in je v glavnem sad domačih naporov. Od domačih obratov dobavljajo npr. za rejo svinj dvo in trietažne kletke za predvzrejo, vzrejo in predpitanje, napajalnike in niplje, bokse za vse faze proizvodnje, ventilatorje, naprave za čiščenje odpadnih voda in silose. Iz tujine pa dobavljajo deloma silose, linije za krmljenje in opremo za gretje.

Poljedelska proizvodnja obsega 4500 ha zemljiških površin, od teh je 2000 ha njiv. Skoraj v celoti izkoriščajo to površino za pridelovanje kreme za živalsko proizvodnjo, vendar je površina za živinorejo še preskromna, tako da morajo večji del surovin za krmo dokupovati v drugih republikah.

Živinorejska proizvodnja zajema preko 1000 krav molznic, ki dajejo letno nad 5 milijonov litrov mleka. Nadalje pitajo 3000 do 4000 govedi in vzgajajo 600 glav mlade plemenske živine, v glavnem za obnovo lastne črede krav. Velik del poljedelske in živinorejske proizvodnje izdeluje temeljna organizacija v Domžalah.

V **prašičereji** se opira EMONA na TOZD Ihan v Domžalah. Tam proizvajajo letno 45.000 stokilogramskih pitancev in 5000 visoko kvalitetnih plemenskih svinj. V pripravi pa je gradnja farme z zmogljivostjo 30.000 svinj ter gradnja tovarne za predelavo svinjskega gnoja. Tehnizacija je zelo visoka, odtok fekalij je avtomatski s pomočjo pretočnih posod pod mrežo, kar izključuje delovno silo in vsako mehanizacijo. Hranjenje je avtomatsko s pomočjo verižnega transporta.

Tudi močna krmlila proizvajajo sami in to v tovarni v Ljubljani.

V območju ožje in širše ljubljanske regije je **kmetijska kooperacija**, ki

obsega pospeševanje kmetijske proizvodnje na zasebnem sektorju. Preko te delovne organizacije je EMONA vložila okoli 10 milijonov din za modernizacijo kmetij. Kooperacija prodaja v svojih prodajalnah ves reprodukcijski material za potrebo

tržnih postrvi, drugih rib, žab, polžev itd. V letu 1976 sta se EMONI pridružila še Pekarna Center Ljubljana in Zavod za turizem.

Obširno in dobro organizirana proizvodnja je podlaga za obširno **trgovinsko mrežo**. Ta mreža obsega 83 marketov, 311 klasičnih in specializiranih prodajal ter 6 blagovnic. Trgovina na veliko obsega poslovanje z industrijskim prehranbenim blagom, sadjem, zelenjavo in pijačami, kavo začimbami in z vsakovrstnim neprehrambenim blagom široke potrošnje, npr. električni in ročni gospodinjstvi stroji, izdelki iz stekla, keramike, plastike itd. Osnovna naloga trgovine na veliko je oskrba lastne maloprodajne trgovske mreže in drugih maloprodajnih organizacij, ki se vključujejo v sistem popolne oskrbe s prehranbenim in neprehrambenim blagom. Temeljna organizacija Trgovina šteje v okviru matičnega podjetja EMONA po številu zaposlenih med največje temeljne organizacije.

V bodoče bo razvoj usmerjen zlasti v skupne naložbe za razvoj maloprodajne mreže in v gradnjo priročnih skladišč v distribucijski mreži, predvsem v novih naseljih po Sloveniji. Težišče pa bo do leta 1982 ležalo

Ena izmed številnih prodajal Emone

kmetijske proizvodnje (gnojila, semena, zaščitna sredstva, močna krmlila, gradbeni material itd.). Od kmetov pa je kupila v zadnjem času letno 3,6 milij. litrov mleka, 1.200 ton mesa (pitano govedo) in 1.300 brojlerjev, večje količine krompirja, zelja in rdeče pese. S tako usmeritvijo koristijo tako zasebnim kmetom kot tudi podjetju za lastno predelovalno industrijo.

Mesna industrija, ki ima svoje podjetje v Zalogu, ima zmogljivost 25.000 glav govedi in 75.000 prašičev na leto. V sestav te dejavnosti spada tudi obrat Pršutarna Lokve na Krasu pri Sežani, ki zmore 50.000 kosov pršuta letno. Proizvodni program mesne industrije pa ne obsega samo vse načine klobas in suhomesnatih izdelkov, temveč tudi konzervirane izdelke, kot so to nadevana paprika, fižol s klobaso, klobasa z zeljem idr. Ta del proizvodnega programa dobiva zmeraj večjo važnost, saj je delež žensk, ki so zaposlene v industriji, zrasel že na kakih 50% vseh zaposlenih.

Vrhu tega se EMONA ukvarja tudi z ribogojniško dejavnostjo, ki obsega predvsem proizvodnjo iker, vzrejo

lo na gradnji prodajalnic s prodajalno površino 2.500m².

V zunanji trgovini je zaposlenih 450 delavcev. Temeljna organizacija za zunanjo trgovino pospešeno vplaga denar v lastno predelovalno industrijo, in to ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi v tujini. EMONA ima npr. plantažo kave v Centralnoafriškem cesarstvu. Tudi v drugih afriških državah je ubrala pot skupnega vlaganja v industrijske in druge objekte, pri katerih je delež jugoslovanskega obrata v glavnem inženiring, investicijska oprema in posredovanje tehnologije. Za to dejavnost v deželah v razvoju je organizirala EMONA posebno službo, ki se ukvarja s posameznimi sektorji proizvodnje.

Zunanje-trgovinska dejavnost organizacije Emone je še posebej organizirana na maloobmočnem območju z Italijo, pa tudi z republiko Madžarsko. Poleg tega spadajo v sestav zunanje-trgovinske dejavnosti tudi oskrba tujih ladij in letal, diplomatskih predstavništev itd. Delovna organizacija Emone Commerce ima tudi generalna zastopstva za številne tuje firme.

Važno v sestavu Emone je tudi **hotelirstvo**, saj obsega zmogljivost vseh Emoninih hotelov nad 3.500 ležišč in okoli 10.000 restavracijskih sedežev.

Turistična agencija Globtour, ki sodi med največje turistične agencije v Jugoslaviji, dela s številnimi tujimi agencijami in domačimi hotelskimi organizacijami. Tako je turistično poslovanje razporejeno vzdolž celotne jadranske obale od Kopra do Ulčine, prav tako pa seveda v vseh večjih slovenskih mestih.

Delovna organizacija ima **interno banko** z internimi žirorčuni vseh temeljnih organizacij združenega dela. Elektronski računski center opravlja vse usluge za vso delovno organizacijo kot celoto.

Mesec slovenske knjige

V počastitev slovenskega kulturnega praznika ob 130-letnici smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna sta knjigarna „Naša knjiga“ in uredništvo „Slovenskega vestnika“ spet pripravila že tradicionalno in priljubljeno akcijo pod naslovom **MESEC SLOVENSKE KNJIGE**. V tem okviru nudi knjigarna tekom meseca februarja izredno ugodne pogoje za nakup slovenskih knjig. Tozadevni izbor obsega najrazličnejša področja književnosti — leposlovne, poljudnoznanstvene, otroške in strokovne knjige. Iz tega bogatega izbora objavljamo nekaj naslovov.

Vsaka knjiga samo šil. **5.-**

- Fran Žižek: **MIKLOVA ZALA**, ljudska igra, 78 str. ilustr. br.
- Ivan Poltrč: **ZLOČIN**, kronika borbe za napredek, 108 str. br.
- Siegfried Lenz: **KNJIŽNI MOLJ**, zbirka vedrih zgodb, 120 str. br.
- E. S. Thompson: **VINIPEŠKI VOLK**, in druge povesti, 112 str. ilustr. br.
- Wolf Durian: **ROBBER**, povest o odnosu med človekom in živaljo, 120 str. ilustr. kart.

Vsaka knjiga samo šil. **10.-**

- Edgar Allan Poe: **MASKA RDEČE SMRTI**, zbirka povesti, 128 str. ilustr. br.
- Vladimir Dedijer: **ZAPISKI IZ AMERIKE**, poltopisni vtisi iz povojne Amerike, 192 str. ppl.
- Rene Giullot: **GOŠČAVA IN ŽIVALI**, zgodbe iz afriškega pragozda, 140 str. ilustr. kart.
- Oton Župančič: **IZBRANE PESMI**, pesniška zbirka, 176 str. br.
- Elio Vittorini: **LJUDJE IN NELJUDJE**, roman o boju proti fašizmu, 192 str. pl.

Vsaka knjiga samo šil. **15.-**

- Juž Kozak: **LESENA ŽLICA**, roman iz časov fašistične okupacije, 348 str. br.
- Tone Seliskar: **BRATOVSČINA SINJEGA GALEBA**, mladinska povest, 92 str. br.
- Janez Švajncar: **JUNAK NA KOLCIH**, pisateljski spomini na otroška leta, 156 str. ilustr. br.
- Lili Novy: **MAJHNI STE NA TEM VELIKEM SVETU**, zbirka otroških pesmic, 64 str. ilustr. kart.
- Ernst Löhdorf: **PEKEL NA JACINTU**, pustolovska zgodba, 178 str. ilustr. kart.

Vsaka knjiga samo šil. **20.-**

- Dr. Herbert Lewandowski: **LJUBEZEN TOD IN DRUGOD**, raziskovanje ljubzenskega življenja širom po svetu, 352 str. ilustr. pl.
- TA HIŠA JE MOJA IN Vendar MOJA NI, antologija koroških avtorjev, 176 str. ilustr. pl.
- Adam Sarapata: **OSNOVE SOCIOLOGIJE DELA**, priročnik, 192 str. br.
- Reinhard Seiffert: **ŠOLA DOBRE VOŽNJE**, knjiga za avtomobiliste, 136 str. ilustr. br.
- Dr. France Černe: **ABECEDA EKONOMIJE**, temeljna načela sodobne gospodarske politike, 192 str. ilustr. br.

Vsaka knjiga samo šil. **25.-**

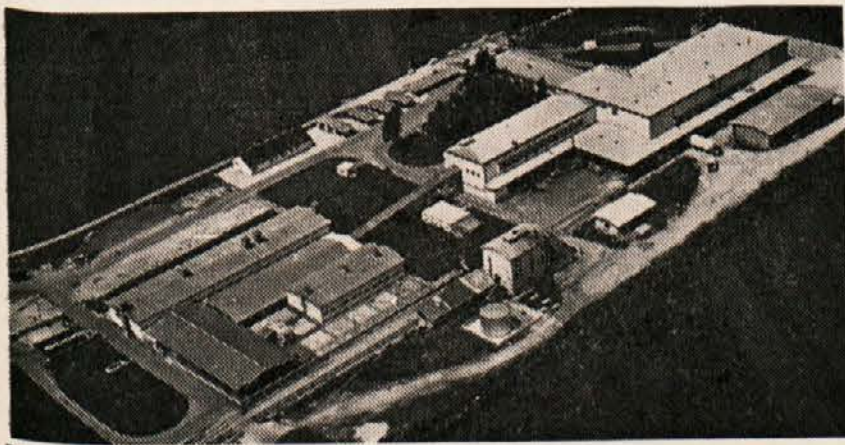
- Ivo Andrič: **MOST NA DRINI**, roman jugoslovanskega nobelovca, 348 str. pl.
- Frans G. Bengtsson: **RDEČI VIKING**, roman iz zgodovine skandinavskih narodov, 460 str. pl.
- Juž Kozak: **PAVLIHOVA KRONIKA**, roman, 252 str. pl.
- Danielle Hunebelle: **MOJ PRIJATELJ KISSINGER**, zapiski o ameriških politikih, 224 str. pl.
- Johan Bojer: **ZADNJI VIKING**, roman iz življenja lofotskih ribičev, 308 str. ppl.

Vsaka knjiga samo šil. **30.-**

- Johan Falkberget: **V ZNAMENJU KLADIYA**, roman o rudarjih, prva knjiga 496 str. ppl.
- Johan Falkberget: **V ZNAMENJU KLADIYA**, druga knjiga 604 str. ppl.
- Selma Lagerlöf: **ZGODBA O GUNNARJU HEDEJU**, ljubzenska povest, 116 str. ilustr. pl.
- Harold Ferster: **CVETOČI LOTOS**, zapiski z Jave, 320 str. ilustr. pl.
- A. E. Hatchner: **SPOMINI NA PRIJATELJA**, knjiga o pisatelju Ernestu Hemingwayu, 308 str. ilustr. polusnje.

Posamezne knjige lahko naročite tudi po pošti. Vendar opozarjamo, so mnogi naslovi na zalogi le v enem izvodu; zato svetujemo, da pohitite z nakupom oz. naročilom. Sicer pa obsega izbor še mnogo drugih lepih in zanimivih knjig po enako ugodnih cenah, tako da se obisk v „Naši knjigi“ v MESECU SLOVENSKE KNJIGE še posebej izplača.

Knjigarna „Naša knjiga“
Celovec, Pavličeva 5-7

Emona — mesna industrija Zalog

Čava - Šimana ni več

Pred nedavnim je nenadoma umrl v naši vasi Šiman Podlipnik. Rodil se je leta 1891 pri Anderlnu na Čavi. Takrat je vodila cesta preko Korena še skozi našo vas. Pokojni se je izučil tesarskega poklica in bil več let tesarski mojster. Do

upokojitve je delal pri cestni upravi v Beljaku. Za življensko družico si je izbral Trabinjarjevo Lojzo, ki mu je gospodarila na majhni kmetiji, medtem ko je on hodil na delo. Ta družina je bila znana po svoji gostoljubnosti. V zadnji vojni so našli v njegovi hiši podporo in pomoč vsi tisti, ki so stradali in umirali v neposredni bližini. Življenje pokojnega Šimana naj nam bo vsem za vzgled.

Na pogrebu se je zbrala velika množica pogrebcev, da se poslovi od človeka ki ga je imelo vse rado. Lepo domačo petje cerkvenega zbora pod vodstvom Uštinovega Lojzija pred mrtvašnico in v cerkvi je dalo pogrebniemu obredu še turobnejše obeležje. Pokojnega Šimana bomo ohranili v častnem spominu, svojem izrekamo naše globoko sožalje.

VOLKODLAKI

družinska drama iz medvojne obdobja
v nedeljo 18. februarja 1979 ob 19. uri v farni dvorani v Šentilju.

Gostuje igralska skupina SPD „Danica“ iz Šentvida v Podjunu.

Prireditelj: farna mladina v Šentilju.

Prisrčno vabljeni!

Radiše

V soboto, dne 10. februarja je Slovensko prosvetno društvo na Radišah že tretjič priredilo svoj že takorekoč tradicionalni „Radiški ples“. Prišli so največ domačini, ter napolnili prostore v gostilni pri Taverju. Žal smo letos pogrešali ljudi iz drugih krajev, kar pa je razumljivo, ker je bilo prav tokrat napakčenih celo vrsto drugih prireditelj. A kljub temu so se naši ljudje kar segreli ob poskočnih vižah ki so jih igrali „Trgovci“ iz Slovenije.

Vrtelo se je staro in mlado ter se zabavali ob veseli muziki ter sladki kapljici. Bilo je že zgodaj zjutraj ko smo se vračali na svoje domove.

Prosoviče pri Mariji na Zilji

Tiho in skromno kot je živel, je šel tudi od nas v 79. letu starosti Janez Copar iz Prosovič. Pokojnik se je rodil v Sloveniji v Zagorju. Leta 1919 je moral s trebuhom za kruhom na Nizozemsko. Drugo svetovno vojno je prebil kot vojak na ruski fronti. Za družico si je izbral ženo iz Trente. Po zadnji vojni si je sezidal pod najtežjimi pogoji hišico v Prosovičah. Pokojni je bil srčno dober človek. Kot nekak „konjiček“ pa mu je bilo udejstvovanje v domačem gasilskem društvu.

Pogrebni obred in mašo je opravil domači župnik magister Kogler v obeh jeziki. Pokojnika bomo ohranili v lepem spominu, ženi, hčerki in sinu izrekamo naše globoko sožalje.

Slovenska prosvetna zveza v Celovcu vabi na

SREČANJE FOTOAMATERJEV s člani fotokluba „Kuhar“ iz Kranja

v soboto 24. februarja 1979 ob 12.30 uri v prostorih Slovenskega informativnega in dokumentacijskega centra (SINDOK) v St. Ruprechtu Straže 19/4 v Celovcu (vhod na dvorišču trgovine AUTO DENZEL).

Na sporedu je predavanje o osnovah fotografiranja in razvijanja.

Vabimo Vas, da se srečanja, na katerem bomo ustanovili „fotoklub“ — udeležite!

Slovensko prosvetno društvo „Rož“ v Šentjakobu in Slovenska športna zveza v Celovcu prirejata

JAZZ GIMNASTIKO

za dekleta in žene, fante in moške

v četrtek 22. februarja 1979 s pričetkom ob 19.30 uri v glavni šoli v Šentjakobu v R. Prijave: hranilnica v Šentjakobu

Prisrčno vabljeni!

SKD Globasnica vabi na veseloigro

TRJE VAŠKI SVETNIKI

v nedeljo 25. februarja 1979 ob 14.30 uri pri Šoštarju v Globasnici.

Nastopa domača igralska skupina.

Slovenska športna zveza in Slovensko planinsko društvo Celovec

v a b i t a n a

I. zimski pohod „Arihova peč“

v spomin padlim borcem pod Arihovo pečjo februarja leta 1945 ki bo v nedeljo 25. februarja 1979 na Polani nad Št. Jakobom v Rožu.

Start pred „Polancem“ med 10. in 11. uro, cilj za smučarske tekače pred „Polancem“, cilj za pešce na planinski postojanki SPD - koči nad Arihovo pečjo

1. Program I. zimskega pohoda „Arihova peč“
a) smučarski tek — 12 km (s tekaškimi, turnimi ali alpskimi smučkami)
b) kombinacija tek — pohod (s smučkami do partizanskega bunkerja, pohod naprej do planinske postojanke)
c) pohod za pešce od „Polanca“ preko partizanskega bunkerja do planinske postojanke
d) smučarski tek za otroke — 6 km (s tekaškimi, turnimi ali alpskimi smučkami)

2. Pogoji za udeležence
Na I. zimskem pohodu „Arihova peč“ lahko sodelujejo športniki, planinci in ljubitelji narave ne glede na državljanstvo, spol in starost. Udeleženci pohoda (pešci) na planinsko postojanko morajo biti zimsko in planinsko opremljeni. Pešci se morajo držati proge, ki je za pohod pregrajena in označena. Start za tekače in pešce je med 10. in 11. uro dopoldan. To se pravi, da bo lahko šel prvi na progo ob 10. uri s štartnega mesta, zadnji pa ob 11. uri. Prihod na cilj oziroma planinsko postojanko mora biti najkasneje ob 14. uri. Tekalci s smučkami pretečejo 2 krat krožno progo in se vrnejo na cilj ali pa pretečejo progo do partizanskega bunkerja, nato pa se povzpnejo peš do planinske postojanke. Udeleženci pohoda na planinsko postojanko se lahko vrnejo po isti poti nazaj ali pa po poti, ki vodi na Kopanje.

3. Prijave in štartnina
Udeleženci I. zimskega pohoda „Arihova peč“ se prijavijo na dan prireditve pri štartu, kjer morajo plačati štartnino 20.— šilingov. Vsak udeleženec bo prejel štartno številko, ki jo mora nositi vidno, in kontrolni kartonček, kamor mora čitljivo vpisati svoje ime. Na kontrolnih mestih dobi vsak udeleženec žig. Ožigovan kontrolni kartonček in štartno številko je treba oddati ob prihodu na cilj oziroma v planinski postojanki, kjer dobi vsak udeleženec diplomu o udeležbi na I. zimskem pohodu „Arihova peč“ in 3 različne značke. Značke bodo tudi na prodaj. Prvovrščeni tekači dobijo praktične nagrade, najboljši dneva pa spominsko plaketo.

4. Okrepčila, zdravstvena služba
Vsak udeleženec bo dobil ob prihodu na cilj oziroma na planinski postojanki čaj. Za zdravstveno službo je poskrbljeno. Vsak udeleženec sodeluje na lastno odgovornost.

5. Informacije
Informacije in pojasnila v zvezi z razpisom lahko dobite na sedežu Slovenske športne zveze (od 8.00 do 16.00 ure) tel. (0 42 22) 85 2 35, na sedežu Slovenskega planinskega društva (od 8.00 do 17.00 ure) tel. (0 42 22) 32 5 50 in na dan prireditve pri štartu.

6. Zimski pohod „Arihova peč“ bo izveden ob vsakem vremenu. V slučaju pomanjkanja snega bo na sporedu samo pohod za pešce do planinske postojanke — koč nad Arihovo pečjo.

7. Dovož in parkirni prostor
Iz št. Jakoba v Rožu vodi cesta proti Področici, preko vasi Leše/Lessach, Svatne/Schlatten in Hadnina/Kanin do Polane. Parkirišča so na razpolago v bližini štarta pri „Polancu“.

8. Zlata značka Zimskega pohoda „Arihova peč“
Kdor se bo petkrat udeležil Zimskega pohoda „Arihova peč“, bo prejel posebno zlato značko. Petkratno udeležbo mora dokazati s petimi zbranimi kartončki, ki jih pošlje na sedež Slovenske športne zveze.

ŠPORTNI VESTNIK

I. KOROŠKO SLOVENSKO MOŠTVENO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU

Prvo koroško slovensko moštveno prvenstvo v namiznem tenisu smo zaključili prejšnjo nedeljo z zadnjim kolom, katero se je tokrat odvijalo za skupino A in B v telovadnici slovenske gimnazije v Celovcu. Na žalost se temu zadnjemu srečanju igralci iz Zvabeka niso odzvali, a tudi igralci iz Bilčevsa in slov. gimnazije ni bilo; kar je skoraj nerazumljivo in tudi nešportno.

Sele na tem srečanju je padla odločitev za skupino A in kdo bo slovenski moštveni prvak: DSG Sele I ali Sele II. Sele II je s postavo Travnik Nanti, Oraže Marti in Uznik Andreja imela v svojih vrstah kar tri koroške prvake. V začetku so vodili z 1:0. Nato pa je prišlo do odločilne

tekme med Oražem Mirkom in Travnikom Nantijem, katero je — po dramatični in napeti tekmi — zmagal Oraže Miro v tretjem setu z 26:24. Po tej tekmi pa je Nanti malo resigniral in tako izgubil tudi tekmo proti Oražu Zdravku. Tako je prvo moštvo iz Sel, ki je tokrat prvič nastopilo s tremi igralci, pri tej odločilni tekmi gladko zmagalo s 6:2 in tako s 15imi točkami postalo slovenski moštveni prvak 1978. Drugo mesto pa so zasedle Sele II s 13imi točkami pred Bilčovsem s 4imi točkami.

V B skupini pa je zmagala — in s tem dosegla vstop v A skupino — ekipa iz Obirskega z 12imi točkami pred igralci Dijaškega doma, ki so dosegli 8 točk, ter Zvabekom I s 4imi točkami.

Najboljši igralec A skupine in sicer s 13imi zmagami in enim samim porazom je postal Oraže Miro, pred Oraže Martijem, ki je dosegla 4 zmage in 5 porazov; tretji pa je bila Uznik Andreja z 2:7.

V skupini B pa so se za prvo mesto borili kar trije igralci. Imeli so vsi samo en poraz. A Haderlap Stanko je imel srečo, da je večkrat igral, in je tako dosegel 11 zmag. Drugi pa je postal Ojster Hanzi, ki je dosegel 10 zmag, tretji pa Polanšek Justin s 6imi zmagami.

Končna lestvica:
A skupina: 1. DSG Sele I, 47:11 15 točk; 2. DSG Sele II, 41:18 13 točk; 3. Bilčovs 17:18 4 točke; 4. DSG Sele III, 12:29 2 točke; 5. Slovenska gimnazija 7:37 2 točki.
B skupina: 1. Obir, 30:7 12 točk; 2. Dijaški dom 30:12 8 točk; 3. Zvabek I 13:24 4 točke 4. Zvabek II, 0:36 0 točk.

VELESALOM NA ŠENTJANŠKIH RUTAH

V nedeljo je šentjansko športno društvo priredilo na šentjanskih rutah mednarodno tekmovalno v veleslalomu, katerega so se poleg Korošcev udeležili smučarji iz Dunaja, štajerske in Slovenije. Skupno se je tekmovalja udeležilo kar 179 tekmovalcev.

V splošni skupini je zmagal Jugoslovijan Andrej Štefanovič, ki je bil tudi najboljši dneva. Med dekleti je bila najboljša Andreja Schweighofer (SVS). Proga je bila odlično pripravljena in je držala kljub neugodnim vremenskim razmeram. Razvešeljiva je bila močna udeležba, kar dokazuje, da ima šentjansko športno društvo dober sloves in da je tudi teren privlačen. Proga sta markirala Hanzi Gabriel in Hans Pschelder.

Slovensko planinsko društvo v Celovcu vabi člane in prijatelje družba na

14. ZIMSKI SPOMINSKI POHOD NA STOL

v nedeljo 18. februarja 1979

Zbirališče in skupen odhod izpred gostilne in trgovine Malle v Brodeh ob 4. uri zjutraj (voznja z lastnimi vozili).

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt - Celovec, Gasometergasse 10, tel. 32 5 50 — Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec — Borovlje.

JUGOSLAVIJA

PETEK, 16. 2.: 9.00 TV v šoli — 17.15 Poročila — 17.20 Družiljaji mačka toše —

17.35 Poletje s Katko — 18.05 Narodna zabavna glasba — 18.35 Obzorik — 18.45 Človek in jadrin — 19.20 Cikcak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 21.00 Lee Harwey Oswald — 21.45 Dnevnik — 22.20 625.

SOBOTA, 17. 2.: 8.00 Poročila — 8.05 Ljudje in zemlja — 9.05 Krokodil Ham — 9.55 Mali svet — 10.25 Babičen vnuček — 10.55 Dokumentarna oddaja — 15.00 Poročila — 15.05 Otraci snežne dežele — 17.00 Kašarka: Cibona — Jugoplastika — 18.40 Naš kraj — 18.50 Očka, dragi očka — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Marie Curie — 21.00 Ljubezen — 22.35 Dnevnik.

NEDELJA, 18. 2.: 8.35 Poročila — 8.40 Za nedeljsko dobro jutro — 9.10 Marija — 10.25 Sezamova ulica — 11.30 Kmetijska oddaja — 12.30 Poročila — 19.20 Cikcak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Osmo ofenziva — 21.00 Kako nam rastejo otroci — 21.45 Dnevnik — 21.40 Rock koncert — 22.05 Športni pregled.

PONEDELJEK, 19. 2.: 9.00 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Vrtec na obisku — 17.40 Kaj vemo o... — 18.05 Človek za človeka — 18.35 Obzorik — 18.45 Mladi za mlade — 19.20 Cikcak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Lovci na volkove — 21.15 Kulturne diaganale — 21.55 Dnevnik.

TOREK, 20. 2.: 8.45 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Slovenski ljudski ples — 17.55 Pisani svet — 18.30 Obzorik — 18.40 Čas, ki živi — 19.20 Cikcak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Mi med seboj — 20.55 Pota Poljske — 22.20 Dnevnik — 22.35 Razvoj popularne glasbe.

SREDA, 21. 2.: 9.00 TV v šoli — 17.35 Poročila — 17.40 Z besedo in sliko — 17.55 Lodonska narodna glasba — 18.35 Obzorik — 18.45 Glasba starega jadrana — 19.20 Cikcak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Poročila — 21.30 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov.

ČETRTEK, 22. 2.: 8.55 TV v šoli — 16.45 Poročila — 16.50 Krokodil Ham — 17.00 Boj proti nesnaženju — 17.55 Trim brez trebuha — 18.35 Obzorik — 18.45 Babičen vnuček — 19.20 Cikcak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Oči kritike — 20.45 Glasbeni magazin — 21.35 Dnevnik — 21.50 Primer Sandre Laingh.

AVSTRIJA 1

PETEK, 16. 2.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Ruščina — 10.00 Gost pri Carry-u

Hauserju — 10.30 Klub seniorjev — 11.00 THX 1138 — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Živali, tvoji prijatelji — 17.45 Zadeva z oslom — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Humoriistična oddaja — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in

šport — 20.15 Stari — 21.00 Tiralica — 22.05 šport — 22.20 Potapljač na trnku — 0.05 Poročila.

SOBOTA, 17. 2.: 15.25 Dame volijo — 17.00 Risanje, slikanje, oblikovanje — 17.30 Moj stric z Marsa — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.20 Pregled sporeda — 18.25 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.15 Predstava lutk — 20.45 Udo Jürgens: Cvetlice cvetijo povsod enako — 21.55 šport — 22.00 Vse na eno karto — 23.55 Poročila.

NEDELJA, 18. 2.: 11.00 Pogovor žurnalistov z dr. Josefom Tausem — 15.25 Acapulco — 17.00 Lutkovna predstava — 17.30 Pinocchio — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Vodič skozi avstrijsko ljudsko glasbo — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.15 Zgodbe iz Bollerupa — 21.50 šport — 22.00 Nočni izbor — 22.45 Teologija in pogovor — 23.15 Poročila.

PONEDELJEK, 19. 2.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Telefrance — Poesie et music — 10.30 Potapljač na trnku — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Pika nogavička — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Družina Robinson — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Ponedeljski šport — 21.00 Petrocelli — 21.50 Poročila in šport.

TOREK, 20. 2.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Angleščina — 10.00 Nova matematika — 10.30 Dame volijo — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Tudi pošaliti se je treba — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Živalski svet — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Poročila o akciji ob letu otroka — 20.15 Kaj sem jaz? — 21.10 Daklica iz New Yorka — 21.55 Hotel v Duke-Street — 22.45 Poročila in šport.

SREDA, 21. 2.: 9.00 Tudi pošaliti se je treba — 9.30 Knjiga — partner otroka — 10.00 Organizacija podjetja in proizvodnja — 10.30 Acapulco — 17.00 Lutkovna predstava — 17.25 Rdeči avtobus — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 Franklin proti Hooperju — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije —

19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Trije možje na enem konju — 21.30 Poročila in šport.

ČETRTEK, 22. 2.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Francoščina za začetnike — 10.00 Obraz stoletij — 10.30 Ljudje, živali, senzacije — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Živalski leksikon — 17.55 Otrkom za lahko noč — 18.00 TV kuhinja — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Tele-muzej — 20.15 Dalili, dalili — 21.45 Poročila in šport.

AVSTRIJA 2

PETEK, 16. 2.: 18.00 Orientacija — verska knjiga za otroke — 18.25 Pregled sporeda — 19.30 Trailer — 20.15 Ali je imel Darwin prav? — 21.00 Nova — 21.20 Čer — 22.20 Čas v sliki s kulturo in karikaturami tedna — 22.55 The Bete Midler Special.

SOBOTA, 17. 2.: 14.30 Hokej — 17.00 Club Regional — 17.55 Knjiga — otrokov partner — 18.25 Brez nagobčnika — 19.30 The Munsters — 19.55 Galerija — 20.15 Čas izpitov — 22.00 Jazz v soboto.

NEDELJA, 18. 2.: 11.15 Koncert — 16.00 Stekleni človek — 17.00 Dežela in ljudje — 17.30 Pregled — kultura v Avstriji — 18.00 Eno uro s teboj — 19.15 Lance Link — secret Chimp — 20.00 Bazar plošč — 20.15 V lastni zadevi — 22.00 Brez nagobčnika. PONEDELJEK, 19. 2.: 18.00 Angleščina — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Pod večnim ledom — 19.30 Kitara za vse — 20.00 Hotel v Duke Street — 20.50 Vstop prost — 21.50 Čas v sliki — 22.20 Ljubi Viktor.

Farna mladina v Šmarjeti v R. vabi na

mladinsko spevoigro
HIŠA TETE BARBARE

v nedeljo 18. februarja 1979 ob 16. uri v farni dvorani v Šmarjeti v Rožu.

Gostuje oder Mladje iz Celovca. Prisrčno vabljeni!

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB

vabi na

ples SAK

v soboto 17. februarja 1979 ob 20. uri pri Šoštarju v Globasnici.

Igrajo: FANTJE IZ PODJUNE

Odbor

